SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 25. oktobra 2011 *

V zadevi T-348/08,

Aragonesas Industrias y Energía, SAU s sedežem v Barceloni (Španija), ki jo zastopajo I. S. Forrester, QC, ter K. Struckmann, P. Lindfelt in J. Garcia-Nieto Esteva, odvetniki,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo A. Biolan, J. Bourke in R. Sauer, zastopniki,

tožena stranka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije C(2008) 2626 konč. z dne 11. junija 2008 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva COMP/38.695 – natrijev klorat) v delu, v katerem ta odločba zadeva

* Jezik postopka : angleščina.

Aragonesas Industrias y Energía, in podredno, zaradi predloga za odpravo ali znatno zmanjšanje globe, ki je bila naložena tožeči stranki z navedeno odločbo,

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi I. Pelikánová, predsednica, K. Jürimäe (poročevalka), sodnica, in S. Soldevila Fragoso, sodnik,

sodna tajnica: C. Kristensen, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 10. septembra 2010,

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

1 Tožeča stranka, Aragonesas Industrias y Energía, SAU, je družba španskega prava. Ustanovljena je bila leta 1992 in je pripadala diviziji za kemične proizvode skupine Uralita, ki je izvajala dejavnosti, povezane z natrijevim kloratom, in ki jo je bila

upravljala družba Uralita, SA (v nadaljevanju: Uralita). Do leta 1994 je imela družba Uralita v lasti 100-odstotni delež tožeče stranke. Decembra 1994 je družba Uralita ustanovila krovno družbo, imenovano Energia e Industrias Aragonesas EIA, SA (v nadaljevanju: EIA), na katero so bile prenesene vse kemijske dejavnosti. Tožeča stranka je tako postala hčerinska družba v 100-odstotni lasti družbe EIA. Na začetku je imela družba Uralita 98,84-odstotni delež v družbi EIA, nato pa se je od 1. januarja 1995 do 31. decembra 2000 ta delež družbe EIA, ki ga je imela družba Uralita, zmanjšal na med 49,44 % in 50,71 %.

2 Natrijev klorat je zelo močan oksidant, ki se pridobiva z elektrolizo vodne raztopine natrijevega klorida v celici brez membrane. Natrijev klorat se lahko proizvaja v kristalizirani obliki ali v obliki raztopine. Največ se uporablja pri proizvodnji klorovega dioksida, ki se uporablja v industriji celuloze in papirja za kemično beljenje celuloze. Poleg tega se ga bistveno manj uporablja tudi za čiščenje pitne vode, beljenje tekstila, herbicide in rafiniranje urana (točka 2 obrazložitve Odločbe Komisije C(2008) 2626 konč. z dne 11. junija 2008 o postopku uporabe člena 81[ES] in člena 53 iz sporazuma EGP (Zadeva COMP/38.695 – natrijev klorat) (v nadaljevanju: izpodbijana odločba)).

3 Zastopniki EKA Chemicals AB (v nadaljevanju: EKA), družbe s sedežem na Švedskem, so 28. marca 2003 predložili prošnjo za imuniteto pred globami oziroma, če to ne bi bilo sprejeto, zahtevo po zmanjšanju glob, in sicer na podlagi Obvestila Komisije o imuniteti pred globami in zmanjševanju glob v primerih kartelov (UL 2002, C 45, str. 3, v nadaljevanju: obvestilo o ugodni obravnavi) in na obstoj omejevalnega sporazuma v industriji natrijevega klorata. Prošnja družbe EKA je bila podprta z dokaznimi listinami in z ustnimi izjavami njenih predstavnikov z dne 31. marca 2003 (v nadaljevanju: izjave družbe EKA iz leta 2003).

4 Komisija Evropskih skupnosti je 30. septembra 2003 sprejela odločbo, s katero je bila družbi EKA dodeljena pogojna imuniteta pred globo v skladu s točko 15 obvestila o ugodni obravnavi.

5 Komisija je 10. septembra 2004 v skladu s členom 18(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 [ES] in 82 [ES] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205) naslovila zahteve za posredovanje podatkov na Finnish Chemicals Oy (v nadaljevanju: FC), družbo s sedežem na Finskem, na Arkema France SA, družbo s sedežem v Franciji in v izpodbijani odločbi poimenovano z uradnim imenom „Atochem“ (v nadaljevanju: Arkema France) in, nazadnje, na tožečo stranko.

6 L., uslužbenca družbe Arkema France (v nadaljevanju: L. (Arkema France)), je 24. septembra 2004 zaslišala Komisija (v nadaljevanju: izjave Arkema France).

7 Družba Arkema France je 18. oktobra 2004 v svojem odgovoru na zahtevo za posredovanje podatkov zaprosila za imuniteto oziroma zmanjšanje globe na podlagi obvestila o ugodni obravnavi.

8 Družba FC je 29. oktobra 2004 pri Komisiji med sestankom v prostorih te institucije vložila prošnjo za zmanjšanje globe na podlagi obvestila o ugodni obravnavi in Komisiji ustno podala zahtevane informacije o preiskavi v zvezi z natrijevim kloratom. Družba FC je z dopisom z dne 2. novembra 2004 potrdila svojo prošnjo za zmanjšanje globe in hkrati dostavila dokazne listine o svojem sodelovanju pri kršitvi, ki jo navaja Komisija.

9 Sestanek med Komisijo in zastopniki družbe EKA je potekal 4. novembra 2004. Družba EKA je 11. novembra 2004 Komisiji izročila dopolnilne informacije v zvezi z nedavnim razvojem dogodkov na trgu natrijevega klorata.

10 Tožeča stranka je 3. in 9. decembra 2004 odgovorila na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jo je Komisija podala 10. septembra 2004.

11 Družba EKA je 6. julija 2006 podala novo ustno izjavo Komisiji, tej izjavi pa sta 19. in 20. julija 2006 sledila razgovora z dvema njenima uslužbencema. Družba EKA je 29. avgusta 2006 podala nove ustne izjave na sestanku v prostorih Komisije (v nadaljevanju: izjave družbe EKA iz leta 2006).

12 Komisija je med 13. novembrom 2006 in 11. aprilom 2008 v skladu s členom 18(2) Uredbe št. 1/2003 naslovila zahteve za posredovanje podatkov na več družb; med drugim je 13. novembra 2006, 8. februarja 2007, 12. marca 2007 in 11. aprila 2008 naslovila to zahtevo na tožečo stranko.

13 Komisija je 27. julija 2007 sprejela obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki je bilo poslano družbam EKA, FC, Arkema France, tožeči stranki in družbi Uralita.

14 Tožeča stranka je v za to določenem roku Komisiji sporočila svoje pripombe na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah. Tožeča stranka je imela na eni strani dostop do dokumentacije Komisije v obliki DVD-ja, ki je vseboval javne dokumente, na drugi strani pa dostop do prepisa ustnih izjav prosilcev za prizanesljivost na podlagi obvestila o ugodni obravnavi, ki jih je zbrala Komisija v postopku preiskave.

15 Več obravnavanih družb, med njimi tudi Uralita, vendar ne tudi tožeča stranka, se je 20. novembra 2007 odločilo uveljavljati pravico do ustne izjave pred Komisijo.

16 Komisija je 11. junija 2008 sprejela izpodbijano odločbo in jo tožeči stranki vročila 16. junija istega leta.

17 Komisija v točki 69 obrazložitve izpodbijane odločbe navaja, da so družbe EKA, FC, Arkema France in tožeča stranka sodelovale na sestankih in imele stike z namenom delitve trgov z razdelitvijo svojega obsega prodaje in z določitvijo cen natrijevega klorata na trgu Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljevanju: EGP). Na podlagi tega je Komisija naredila seznam 72 protikonkurenčnih stikov bodisi v obliki sestankov bodisi v obliki telefonskih pogovorov (v nadaljevanju: 72 protikonkurenčnih stikov). Ta seznam je v prilogi I k izpodbijani odločbi. Poleg tega je v prilogi II k izpodbijani odločbi naveden seznam oseb iz omenjene odločbe. Med navedenimi imeni se pojavijo imena S. in W., uslužbencev družbe EKA (v nadaljevanju: S. (EKA) in W. (EKA)), A. in S., uslužbencev družbe FC (v nadaljevanju: S. (FC)), L. (Arkema France) in A., uslužbenca tožeče stranke (v nadaljevanju: A. (Aragonesas)). Dalje, v točki 69 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija sklepa, da je zadevno protikonkurenčno ravnanje potekalo od 21. septembra 1994 naprej v primeru družb EKA in FC, od 17. maja 1995 naprej v primeru družbe Arkema France in od 16. decembra 1996 naprej v primeru tožeče stranke. To ravnanje naj bi trajalo najmanj do 9. februarja 2000 v primeru družb EKA, FC, Arkema France in tožeče stranke.

18 V točkah 70 in 71 obrazložitve izpodbijane odločbe je Komisija natančno opredelila, da se je upoštevanje odločitev, sprejetih v okviru omejevalnih sporazumov, preverjalo predvsem med dvostranskimi sestanki in telefonskimi pogovori, v katerih so si stranke izmenjale poslovno občutljive podatke o pogajanjih s kupci, še posebej o prodanih količinah in dejanskih cenah. Komisija je dodala, da so udeleženci omejevalnega

sporazuma vodili strategijo stabilizacije trga natrijevega klorata, njihov končni cilj pa je bil razdeliti si obsege prodaje, koordinirati politiko določanja cen za kupce ter s tem optimizirati svoje marže.

19 Poleg tega je v točkah od 73 do 78 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija okvirno opisala temeljna načela delovanja omejevalnega sporazuma. Tako je navedla številne stike med glavnimi proizvajalci natrijevega klorata, kjer je šlo za pogajanja med njimi z namenom, da bi si razdelili obseg prodaje na upoštevne geografske trge in da bi določili cene, ki jih je treba doseči v pogodbah s kupci. Po mnenju Komisije je bila izmenjava poslovno občutljivih podatkov pomemben vidik tajnega usklajevanja, ker so tako udeleženci lahko sproti predvideli obnašanje svojih konkurentov na trgu. Komisija o delovanju tega omejevalnega sporazuma navaja, da so proizvajalci natrijevega klorata pogosto imeli stike v obliki dvostranskih ali večstranskih sestankov in telefonskih pogovorov, ki niso vedno sledili vnaprej določeni shemi. Vendar Komisija natančneje navaja, da so na ravni vodstvenih delavcev pogovori potekali na mnogostranskih sestankih, pogosto ob robu sestankov delovne skupine za natrijev klorat Evropskega sveta za kemijsko industrijo (v nadaljevanju: CEFIC). Nazadnje, Komisija glede časovnega poteka poganjanj meni, da so bili stiki med konkurenti ponavadi bolj pogosti ob koncu vsakega leta (med oktobrom in decembrom), kar je obdobje, v katerem potekajo letna pogajanja o pogodbah med proizvajalci in kupci natrijevega klorata za prihodnje leto. Vendar Komisija navaja, da so se v obdobju, v katerem je potekala preiskava, ta pogajanja pogosto nadaljevala tudi v začetku naslednjega leta, natančneje januarja in februarja.

20 O kršitvi tožeče stranke je iz točk 350 in 356 obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da se je pri presojanju njene udeležbe v nezakonitih sporazumih Komisija na eni strani oprla na prošnje po imuniteti ali zmanjšanju glob in na drugi strani na aktualne

dokumente, ki po mnenju Komisije dokazujejo, da se je tožeča stranka dogovarjala z drugimi udeleženci omejevalnega sporazuma, v končni fazi pa se je Komisija oprla tudi na priznanje tožeče stranke v zvezi z udeležbo na nezakonitem sestanku ob robu uradnega sestanka CEFIC 28. januarja 1998 v Bruslju (v nadaljevanju: nezakoniti sestanek 28. januarja 1998).

21 Glede aktualnih elementov dokazov kršitve Komisija v točkah 349 in 350 obrazložitve izpodbijane odločbe trdi:

„349 Zabeležke [S. (FC)] se nanašajo na tri telefonske pogovore s tožečo stranko. Prvič, 16. decembra 1996 je [S. (FC)] v pogovoru s [S. (EKA)] potrdil, da se bo [družba FC] prilagodila cenam, določenim za Španijo in za Portugalsko, pri tem pa se je opiral na pogovore s [tožečo stranko]: ‚[ZAUPNO] [1]' (dodan poudarek, glej točko 130 obrazložitve). Oznaka ‚[ZAUPNO]' kaže, da je imel [S. (FC)] predhodno zasebni pogovor s [tožečo stranko] o cenah, kar je bilo del sistema omejevalnih sporazumov med strankami. Drugič, zabeležke [S. (FC)] navajajo telefonski pogovor s [S. (EKA)] : ‚[ZAUPNO]' (dodan poudarek, glej točko 219 obrazložitve). Iz te zabeležke je razvidno, da se je družba Arkema France neposredno dogovarjala o cenah s [tožečo stranko], kar še enkrat razkriva splošno dogovarjanje o cenah. Tretjič, v zabeležkah [S. (FC)] je naveden telefonski klic z dne 9. decembra 1999: ‚[ZAUPNO]' (dodan poudarek, glej točko 258 obrazložitve). Iz te zabeležke izhaja, da je [S. (FC)] zabeležil, da mu je [L. (Arkema France)] po telefonu natančno poročal o svojem pogovoru s [tožečo stranko]. To, da je [tožeča stranka] govorila z drugim, in ne s prvim, ni bistvenega pomena, saj je iz vsebine zabeležke očitno, da je bil zadevni pogovor nezakonit.

1 – Prikriti zaupni podatki.

350 Te reference jasno pričajo o neposrednih telefonskih stikih s [tožečo stranko] in očitno nakazujejo, da je ta neposredno sodelovala v splošnih dogovarjanjih o cenah. Poleg tega je [tožeča stranka] potrdila, da je bila prisotna na [nezakonitem sestanku 28. januarja 1998], na katerem so se konkurenti nezakonito dogovarjali (glej točke 182 in 184 obrazložitve). Komisija je zato na podlagi ustnih izjav, ki jih je pridobila v tej zadevi, in na podlagi aktualnih dokazov, ki jasno kažejo na protikonkurenčno ravnanje [tožeče stranke], sklenila, da je [tožeča stranka] sodelovala pri kršitvi v celoti. V takih okoliščinah mora [tožeča stranka] predložiti dokaze, ki pojasnjujejo, kako bi bilo lahko njeno ravnanje skladno s konkurenčnim ravnanjem."

22 V točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe je Komisija navedla:

„V drugih primerih, kjer je v [izpodbijani] odločbi navedena [tožeča stranka], Komisija sprejme argument družbe, da lahko podatki prihajajo od tretje stranke, in ne od družbe same. Spis Komisije ne vsebuje dovolj dokazov, ki bi omogočali z gotovostjo trditi, da zadevne informacije prihajajo neposredno od [tožeče stranke]. To se bo upoštevalo pri trajanju kršitve, za katero je [tožeča stranka] odgovorna."

23 Glede trajanja kršitve in zlasti glede datumov začetka in konca sodelovanja je Komisija v točkah od 487 do 489 obrazložitve izpodbijane odločbe navedla in ugotovila:

„487 Družbi EKA in [FC] sta sodelovali v protikonkurenčnih dogovorih od […], [tožeča stranka] pa najmanj od 16. decembra 1996 dalje (glej točko 130 obrazložitve). […].

488 Kršitev je po vednosti Komisije prenehala ob zadnjem protikonkurenčnem sestanku 9. februarja 2000, na katerem sta sodelovali družbi EKA in Atochem ter [tožeča stranka]. Na tem sestanku se je družba EKA odkrito distancirala od omejevalnega sporazuma in zavrnila sodelovanje v vseh ostalih dogovarjanjih s konkurenti. Ena izmed udeleženk je na tem sestanku jasno nakazala, da ne želi več biti vključena v omejevalni sporazum, po informacijah Komisije pa je bil to zadnji upoštevni stik med proizvajalci natrijevega klorata (glej tudi točko 283 obrazložitve). Medtem ko so družbi EKA in Atochem ter [tožeča stranka] neposredno sodelovale na sestanku 9. februarja 2000, pa v dokumentaciji Komisije nič ne dokazuje, da se je [družba FC] odprto distancirala od omejevalnega sporazuma pred tem datumom (nobena od strank tudi ni zatrjevala tovrstnega distanciranja). Zato Komisija šteje, da je 9. februar 2000 datum konca omejevalnega sporazuma za vse vpletene družbe, v tem primeru za družbe EKA, [FC], Atochem in [tožečo stranko].

489 Iz tega je mogoče sklepati, da je skupno trajanje kršitve, opisane v […] [izpodbijani] odločbi, 3 leta in 1 mesec v primeru [tožeče stranke] in družbe Uralita."

24 V točkah 444 in od 455 do 468 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija na eni strani meni, da je družba Uralita odločilno vplivala na strateško usmeritev in globalno poslovno politiko tožeče stranke, na drugi strani pa, da je bila po pripojitvi družbe EIA družbi Uralita odgovornost za kršitve družbe EIA kot edine delničarke tožeče stranke prenesena na družbo Uralita. Zato v točkah 469 in od 487 do 489 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija šteje [tožečo stranko] in družbo Uralita za solidarno odgovorni za kršitev, ki jo je storila prva v obdobju od 16. decembra 1996 do 9. februarja 2000 (v nadaljevanju: zadevna kršitev), kar pomeni skupno trajanje tri leta in en mesec.

25 Glede odmere glob iz točke 498 obrazložitve izpodbijane odločbe izhaja, da se je Komisija oprla na Smernice o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003 (UL 2006, C 210, str. 2, v nadaljevanju: smernice iz

leta 2006). Poleg tega je v tem primeru iz točke 509 obrazložitve izpodbijane odločbe razvidno, da je za ugotovitev vrednosti prodaje Komisija upoštevala prodajo natrijevega klorata za vsako od družb znotraj EGP v poslovnem letu, ki ustreza zadnjemu polnemu poslovnemu letu kršitve, končanem 31. decembra 1999.

26 Glede določitve osnovnega zneska globe iz točk od 509 do 524 obrazložitve izpodbijane odločbe izhaja, da je Komisija ugotovila, prvič, kar zadeva težo zadevne kršitve, da je na eni strani ta temeljila na dogovorih o delitvi trga in določanju cen, kar je posebej resna kršitev (točka 512 obrazložitve izpodbijane odločbe), na drugi strani pa je skupni tržni delež družb, ki so sodelovale v tej kršitvi, leta 1999 dosegel 90 % v EGP (točka 513 obrazložitve izpodbijane odločbe), dalje, da je ta kršitev imela posledice na znaten del območja EGP (točka 514 obrazložitve izpodbijane odločbe) in, na koncu, da so ti dogovori, tudi če niso vedno dali pričakovanih rezultatov, v splošnem bili izvedeni (točka 515 obrazložitve izpodbijane odločbe). Zato je Komisija določila, da je delež vrednosti prodaje za vsako vpleteno podjetje, uporabljen za določitev osnovnega zneska, 19 %.

27 Drugič, Komisija je določila množilni količnik 3,5 glede na trajanje kršitve, in sicer na podlagi meril v odstavku 24 smernic iz leta 2006.

28 Tretjič, Komisija se je v točki 523 obrazložitve izpodbijane odločbe na osnovi meril v točki 25 smernic iz leta 2006 in namena, da odvrne zadevne družbe od sodelovanja v horizontalnih sporazumih določanja cen, podobnih dogovorom, ki so predmet

izpodbijane odločbe, odločila, da osnovni znesek globe glede na dejavnike, analizirane v točkah od 512 do 515 obrazložitve izpodbijane odločbe, poviša na 19 %.

29 Komisija je v členu 1(g) in (h) izpodbijane odločbe sklenila, da sta tožeča stranka in družba Uralita kršili člen 81 ES in člen 53 Sporazuma EGP s tem, da sta od 16. decembra 1996 do 9. februarja 2000 sodelovali pri vseh sporazumih in usklajenih ravnanjih, katerih namen je bila razdelitev obsega prodaje, določitev cen, izmenjava poslovno občutljivih podatkov o cenah in obsegu prodaje in nadzorovanje izvajanja protikonkurenčnih dogovorov v zvezi z natrijevim kloratom na trgu EGP.

30 V členu 2(f) izpodbijane odločbe je Komisija tožeči stranki in družbi Uralita naložila solidarno plačilo globe v znesku 9.900.000 EUR.

31 V členu 3 izpodbijane odločbe je Komisija za družbe, na katere se nanaša člen 1 izpodbijane odločbe, na eni strani odredila, naj prenehajo z zadevno kršitvijo, če tega do takrat še niso storile, na drugi strani pa, naj se od takrat vzdržijo vsakega dejanja ali ravnanja, opisanega v členu 1 izpodbijane odločbe, in tudi kakršnega koli dejanja ali ravnanja z enakimi ali podobnimi cilji ali učinki.

32 V členu 4 izpodbijane odločbe so navedeni naslovniki izpodbijane odločbe, med katerimi je tudi tožeča stranka.

Postopek in predlogi strank

33 Tožeča stranka je 26. avgusta 2008 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

34 Splošno sodišče (drugi senat) je na podlagi poročila sodnika poročevalca začelo ustni postopek. Splošno sodišče je tudi postavilo določena vprašanja tožeči stranki in od Komisije zahtevalo predložitev nekaterih dokumentov. Stranki sta odgovorili na omenjena vprašanja in zahteve v postavljenih rokih.

35 Komisija je z dopisom z dne 3. septembra 2010 vložila stališča glede poročila za obravnavo v zadevi T-348/08.

36 Splošno sodišče je na obravnavi strankama izročilo kopije strani 1159 in 1160 iz spisa Komisije. Stranki sta potrdili, da je razen oznak alinej na teh dveh straneh, ki jih je ročno označilo Splošno sodišče, ta kopija popolnoma enaka izvirniku, ki je na teh dveh straneh v spisu Komisije.

37 Ustni postopek se je končal 10. septembra 2010.

38 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– primarno, izpodbijano odločbo razglasi za nično v delu, v katerem se nanaša nanjo;

– podredno, spremeni člena 1 in 2 izpodbijane odločbe ter odpravi ali bistveno zmanjša globo, ki ji je bila naložena;

– Komisiji naloži plačilo stroškov.

39 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo zavrne;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

A – *Predlog za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe*

40 Tožeča stranka svojo tožbo utemeljuje z dvema tožbenima razlogoma. Prvi razlog se nanaša na napačno uporabo prava in napake pri presoji, ker naj Komisija ne bi pravno zadostno dokazala, da je tožeča stranka sodelovala pri zadevni kršitvi. Drugi razlog se nanaša na napačno uporabo prava in napake pri presoji, ki jih je Komisija naredila v fazi izračuna globe, naložene tožeči stranki.

1. *Prvi tožbeni razlog: napačna uporaba prava in napake pri presoji, ker je Komisija potrdila udeležbo tožeče stranke pri kršitvi v obdobju od 16. decembra 1996 do 9. februarja 2000*

41 Tožeča stranka v prvem tožbenem razlogu trdi, da dokazi, ki jih je predložila Komisija v izpodbijani odločbi, ne dokazujejo pravno zadostno, da je tožeča stranka sodelovala pri zadevni kršitvi. Ta prvi tožbeni razlog se deli na dva dela. Komisija naj ne bi dokazala, prvič, da je bila tožeča stranka neposredno udeležena pri zadevni kršitvi med 16. decembrom 1996 in 9. februarjem 2000 in, drugič, da je bila udeležena pri enotni in trajajoči kršitvi, ki je zajemala celoten EGP.

a) Trditve strank

42 Tožeča stranka meni, da krog indicev, na katere se sklicuje Komisija za to, da bi ji pripisala odgovornost za zadevno kršitev, temelji na naslednjih treh vrstah dokazov. Prva vrsta izhaja iz priznanja tožeče stranke, da je 28. januarja 1998 sodelovala na nezakonitem sestanku z družbami EKA, FC in Arkema France. Druga izhaja iz ročno napisanih zabeležk S. (FC) (v nadaljevanju: zabeležke S. (FC)). Tretja temelji na izjavah družbe EKA v obdobju od leta 2003 do 2006. Torej, z nobenim od teh treh dokaznih elementov, niti posamično niti skupaj, ni mogoče zunaj razumnega dvoma dokazati, da je bila tožeča stranka udeležena pri nezakonitem omejevalnem sporazumu.

43 Prvič, tožeča stranka ne izpodbija, da je bila 28. januarja 1998 na nezakonitem sestanku. Po njenem mnenju je šlo zgolj za neformalni sestanek na hodnikih nekega hotela. Opominja pa, da so, kot je zapisano v zabeležkah S. (FC), navedenih na strani 1159 spisa Komisije, vodje sestankov omejevalnega sporazuma uslužbenca tožeče stranke pozvali, naj odide, in sicer kmalu po tem, ko se je oblikovala skupina. Zato tožeča

stranka trdi, da njena delna udeležba na enem samem sestanku od 72 protikonkurenčnih stikov udeležencev omejevalnega sporazuma, ki jih je ugotovila Komisija, ne omogoča ugotovitve njene odgovornosti za sodelovanje v zelo zapletenih in pogostih sporazumih skupaj z drugimi naslovniki izpodbijane odločbe.

44 Drugič, dokazi iz časa kršitve, temelječi na zabeležkah S. (FC), temeljijo le na treh posrednih omembah tožeče stranke iz točke 349 obrazložitve izpodbijane odločbe. Na eni strani je tako v točki 349 kot v točki 352 obrazložitve očitno, da so te tri omembe v zabeležkah S. (FC) edini dokazi iz časa kršitve, ki obtožujejo tožečo stranko. Na drugi strani iz besedila točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe izhaja, da je Komisija sama od sebe upoštevala, da ni mogoče z gotovostjo trditi, da podatki iz zabeležk S. (FC) glede tožeče stranke prihajajo neposredno od zadnje.

45 Tožeča stranka dodaja, da je druge izjave, ki se pojavljajo v prošnjah za uporabo obvestila o ugodni obravnavi in ki jim Komisija v svojih vlogah skuša dati prednost pred tremi omembami, navedenimi v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, mogoče razlagati drugače kot Komisija in da te izjave ne potrjujejo, da je bila tožeča stranka udeležena pri enotni in trajajoči kršitvi. Nazadnje, Komisija se prav tako opira na druge dokaze, na katere se po eni strani ni sklicevala v izpodbijani odločbi in ki po drugi strani ne dokazujejo nikakršne krivde tožeče stranke, zaradi česar je logično, da so bili v izpodbijani odločbi izpuščeni. Natančneje, tožeča stranka trdi, da Komisija v odgovoru na tožbo navaja, da je bila odločba sprejeta tako na podlagi treh omemb, ki so povzete v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe kot tudi na podlagi drugih omemb tožeče stranke v izvlečkih zabeležk S. (FC). Tožeča stranka meni, da se lahko s takim dojemanjem vsaka njena omemba obravnava kot neposredna obtožba proti

njej. Vendar čeprav se Komisija sklicuje na „jasno besedilo [izpodbijane] odločbe“ pri teh drugih omembah iz zabeležk S. (FC), ki obtožujejo tožečo stranko, ta nasprotno trdi, da te omembe bodisi predstavljajo razbremenilne dokaze bodisi ne dokazujejo, da je bila udeležena pri zadevni kršitvi.

46 Nazadnje, tožeča stranka meni, da v nasprotju s trditvami v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe o tem, da podatki iz zabeležk S. (FC) lahko prihajajo tudi od tretjih oseb, in ne od tožeče stranke, in v nasprotju z navedbo „to se bo upoštevalo pri določanju časa trajanja kršitve, za katerega je [tožeča stranka] odgovorna“, Komisija ni prilagodila svojega izračuna trajanja sodelovanja tožeče stranke pri zadevni kršitvi glede na trajanje, ki je bilo navedeno v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah. Iz tega tožeča stranka sklepa, da obdobje, navedeno v izpodbijani odločbi, ne odraža pravilno trajanja njenega domnevnega sodelovanja pri zadevni kršitvi in ga Komisija ni prilagodila oziroma omilila tako, da bi resnično odražalo skopost dokazov.

47 Prva omemba tožeče stranke, navedena v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, se nanaša na telefonski pogovor 16. decembra 1996 med S. (FC) in S. (EKA), v katerem naj bi prvi omenil pogovor, ki ga je imel s tožečo stranko v zvezi s cenami v Španiji. Tožeča stranka trdi, da ta prva omemba ne more brez utemeljenega dvoma dokazovati, da je sodelovala pri omejevalnem sporazumu. Na eni strani je namreč zadevni uslužbenec zanikal stik s S. (FC) zunaj uradnih generalnih skupščin CEFIC. Na drugi strani pa je v okviru te omembe navedena zgolj vsebina pogovora z družbo EKA o tožeči stranki. Nazadnje, drugi dokazni elementi ne kažejo, da je tožeča stranka sodelovala v dogovorih o cenah v obdobju pogajanj pred podpisom pogodbe za natrijev klorat za prvo četrtletje 1997. Če bi tožeča stranka v tem obdobju sodelovala pri omejevalnem sporazumu, bi bila v zabeležkah S. (FC) navedena bolj pogosto, in ne le posredno.

48 Druga omemba tožeče stranke se nanaša na telefonski pogovor 4. decembra 1998 med S. (FC) in S. (EKA), v katerem naj bi zadnji govoril o pogovoru, ki ga je imel z družbo Arkema France o cenah na Portugalskem. Iz tega zadnjega pogovora naj bi izhajalo, da je družba Arkema France povedala S. (EKA), da je govorila z uslužbencem tožeče stranke. Tožeča stranka meni, da ta povzetek ne dokazuje, da je sodelovala pri omejevalnem sporazumu, in da celo dopušča razlago, da je bilo od nje zahtevano, naj ne zniža cen. Sicer pa tožeča stranka poudarja, da prošnja družbe Arkema France za uporabo obvestila o ugodni obravnavi (ki je bila oblikovana med zaslišanjem L. (Arkema France) 24. septembra 2004) ni vsebovala nobene omembe imena tožeče stranke v okviru pogovorov, ki so potekali od druge polovice leta 1998 do maja 2000. Dalje, ta povzetek vsebuje izjavo družbe Arkema France, ki je bila neposredna konkurentka družbe FC. Zato tožeča stranka predvideva, da je med pogovorom družbe Arkema France s S. (EKA) prva lahko kot agresivna tekmica družbe FC skušala drugo prepričati, da se cene ne bodo znižale in da bo družba FC morala upoštevati raven iz prejšnjega leta. Nazadnje, tožeča stranka trdi, da je leta 1998 znižala svoje prodajne cene natrijevega klorata na Portugalskem. Zato druga omemba ne le da ne dokazuje, da je tožeča stranka v zadevnem obdobju sodelovala v pogovorih, ampak celo lahko pomeni razbremenilni element za tožečo stranko, saj nakazuje, da ta ni usklajevala svojega ravnanja z ravnanjem članov omejevalnega sporazuma.

49 Tretja omemba tožeče stranke naj bi se zgodila v telefonskem pogovoru 9. decembra 1999 med S. (FC) in L. (Arkema France), v katerem naj bi eden od sogovornikov omenil, da je bil v stiku s tožečo stranko. Ta pa trdi, da stik z njo ne pomeni sam po sebi, da je sodelovala pri nezakonitem ravnanju. Natančneje, kot družba, ki je zavrnila sodelovanje, trdi, da je mogoče, da so drugi člani omejevalnega sporazuma morali govoriti z njo, da bi jo prepričali v „vstop v svoje vrste“. Dalje, tožeča stranka spet opozarja, da ta tretja omemba ni v skladu z izjavami, pridobljenimi med zaslišanjem L. (Arkema France), v katerih ta ne navaja več, da je tožeča stranka sodelovala pri omejevalnem sporazumu v obdobju od druge polovice leta 1998 do maja 2000.

50 Tretjič, glede izjav družbe EKA iz leta 2003 in iz leta 2006 tožeča stranka opozarja, da po mnenju Komisije te izjave pojasnjujejo „vpletenost tožeče stranke, kar zadeva španske, francoske in portugalske kupce“. Vendar naj družbi FC in Arkema France ne bi podali nobene take obtožbe.

51 Prvič, iz izjav družbe EKA iz leta 2003 izhaja, da naj bi bili glavni udeleženci omejevalnega sporazuma družbe EKA, FC in Arkema France. Tožeča stranka naj bi sodelovala v sporazumih v manjšem obsegu. Poleg tega naj bi se Komisija v točki 358 obrazložitve izpodbijane odločbe in opombi na strani št. 391, ki se nanjo nanaša, navezovala posebej na izjave družbe EKA iz leta 2003. Na podlagi tega tožeča stranka ponavlja in komentira tri mesta v teh izjavah, ki se nanašajo na Španijo, Francijo in Portugalsko. Ta tri mesta v besedilu naj bi vsebovala omembe v izjavah družbe EKA, ki naj bi pojasnjevale njene obtožbe, po katerih naj bi tožeča stranka sodelovala pri omejevalnem sporazumu na podlagi svojega položaja in interesov na trgu za španske, francoske in portugalske kupce.

52 Glede na prvi del besedila, ki se nanaša na Španijo, naj bi EKA izrecno navedla „[ZAUPNO]“. V zvezi s tem tožeča stranka trdi, da bi bilo v primeru morebitne izgube tržnih deležev v Španiji običajno, da poskusi iskati kupce na sosednjih trgih, torej v Franciji in na Portugalskem. Šlo naj bi za običajno ravnanje na trgu v skladu s pravili o konkurenci. Torej je mogoča drugačna razlaga od te, ki jo podaja Komisija, pri čemer ta drugačna razlaga potrjuje običajno ravnanje na trgu.

53 Glede na drugi del besedila, ki se nanaša na Francijo, naj bi družba EKA izrecno navedla „[ZAUPNO]“. Tožeča stranka trdi, da se Komisija opira na to izjavo, da bi dokazala obstoj dvostranskih sporazumov o količinah v Franciji med družbo Arkema France in ostalimi proizvajalci razen družbe EKA. Zato tožeča stranka trdi, da ta izjava družbe EKA temelji izključno na govoricah, saj naj bi bilo v njej navedeno, da je tožeča stranka sodelovala v dogovorih, v katerih EKA ni bila udeležena. Podatke v tej izjavi bi bilo torej mogoče pridobiti le od tretje osebe, in sicer družbe Arkema France. Tožeča

stranka zato opozarja, da družba Arkema France v svoji prošnji za uporabo obvestila o ugodni obravnavi ne navaja nobenega jasnega dogovarjanja s tožečo stranko. Izjava tretje osebe o obstoju dogovora, ki „naj" bi bil sklenjen med drugimi proizvajalci, pa ni dovolj za utemeljitev prepričanja o obstoju tovrstnega dogovora. Torej ta del besedila v izjavah družbe EKA ne dokazuje dovolj jasno, da je bila tožeča stranka udeležena pri zadevni kršitvi.

54 Glede tretjega dela besedila, ki se nanaša na Portugalsko, naj bi družba EKA izrecno navedla „[ZAUPNO]". Tožeča stranka ne razume, kako naj bi ta izjava pomenila dokaz proti njej, saj vsebina govori le o sporazumu o obsegu prodaj med družbami EKA, Arkema France in FC.

55 Drugič, izjave družbe EKA iz leta 2006 naj bi bile podane na zahtevo Komisije. Tožeča stranka trdi in kljub trditvam Komisije vztraja, da izjave iz leta 2006 popravljajo določene napake oziroma so celo v protislovju z nekaterimi prejšnjimi izjavami družbe EKA, natančneje tistimi iz leta 2003. Tako naj bi družba EKA v svojih izjavah iz leta 2006 navedla, da je tožeča stranka sodelovala na enem samem sestanku, in ne več na petih. Poleg tega naj družba EKA ne bi več trdila, da sta si tožeča stranka in družba Arkema France razdelili tržne deleže v Franciji v okviru posebnega dogovora. Sicer pa tožeča stranka opozarja, da v zvezi s španskim trgom nova izjava družbe EKA potrjuje njeno mnenje, po katerem bi bilo ravnanje, ki ga navaja Komisija, popolnoma naravno. Prav tako naj izjave družbe EKA iz leta 2006 ne bi več vsebovale nobene izrecne omembe tožeče stranke v zvezi s španskim, portugalskim in francoskim trgom. Tožeča stranka trdi, da kljub temu, da družba EKA trdi, da je tožeča stranka sodelovala v sporazumih, o tem ne podaja nobenega specifičnega podatka. Tožeča stranka opaža, da čeprav jo izjave družbe EKA po krivem obtožujejo, da je sodelovala na petih sestankih, Komisija premeteno teh izjav ni povzela v izpodbijani odločbi. Že sama

omemba njenega imena naj bi za tožečo stranko pomenila razbremenilni element, saj naj bi nakazala, da sta se družbi EKA in FC odločili, da ne bosta dvignili cen v primeru, da jima tožeča stranka, Arkema France in [ZAUPNO] ne bi sledile.

56 Tožeča stranka iz tega zaključuje, da nedoslednosti med izjavami družbe EKA iz leta 2003 in iz leta 2006 dajejo podlago za dvom v njihovo natančnost in v njihovo dokazno vrednost. Zato naj ne bi mogle utemeljiti trdnega prepričanja Splošnega sodišča o tem, da je tožeča stranka storila kršitev. Poleg tega naj v teh izjavah ne bi bili nikjer omenjeni sestanki ali telefonski pogovori s tožečo stranko. Torej naj ne bi zadostovale za to, da se tožeči stranki pripiše odgovornost za kršitev člena 81 ES.

57 Četrtič, tožeča stranka trdi, da je Komisija po krivem določila, da je končni datum njenega domnevnega sodelovanja pri omejevalnem sporazumu 9. februar 2000. Dokazi v izpodbijani odločbi naj bi dokazovali le, da je tožeča stranka bila prisotna na uradnem sestanku CEFIC 9. februarja 2000, česar ne zanika. Nasprotno, Komisija naj ne bi dokazala, da je tožeča stranka sodelovala na nezakonitem sestanku, ki je potekal ob robu uradnega sestanka CEFIC 9. februarja 2000 (v nadaljevanju: nezakoniti sestanek 9. februarja 2000). Zato, prvič, tožeča stranka domneva, da izjava S. (EKA) med nezakonitim sestankom 9. februarja 2000, da je družba EKA zavrnila sodelovanje v novih dogovorih s konkurenti, ne dokazuje, da je tožeča stranka sodelovala na omenjenem sestanku. Drugič, tožeča stranka trdi, da na eni strani niti družba Arkema France niti družba FC nista dajali takih izjav, na drugi strani pa njen uslužbenec trdi, da te izjave ni slišal. Tretjič, razprave 20., 21. in 24. januarja 2000, na katere se Komisija sklicuje v točki 283 obrazložitve izpodbijane odločbe, ne zadoščajo kot obremenilni dokazi proti tožeči stranki in jih tudi ni mogoče upoštevati kot dokaz o sodelovanju na nezakonitem sestanku 9. februarja 2000. Četrtič, tožeča stranka ugotavlja, da iz

priloge I k izpodbijani odločbi izhaja, da je niso opredelili kot sodelujoče na nezakonitem sestanku 9. februarja 2000 in da ta neobstoj opredelitve ni mogel nastati zaradi pisne napake.

58 Ob sklenitvi prvega dela prvega tožbenega razloga tožeča stranka trdi, da dokazi, uporabljeni proti njej v izpodbijani odločbi, niso dovolj natančni in skladni za uveljavitev trdnega prepričanja, da je sodelovala pri zadevni kršitvi.

59 V teh okoliščinah, prvič – glede na načelo, po katerem je treba v dvomu odločiti v korist obdolženca – obstaja velik dvom o tem, ali je tožeča stranka bila udeležena pri zadevni kršitvi, zato bi morala Komisija odstopiti od očitka, da je bila tožeča stranka udeležena v tej kršitvi.

60 Drugič, tožeča stranka ugotavlja, da se je pristojnost Komisije za ugotavljanje kršitev določb člena 81 ES do danes povečala. Tako ima v skladu z Uredbo št. 1/2003 nove in večje pristojnosti. Poleg tega naj bi ji novi programi prizanesljivosti omogočali, da zdaj sprejema obsežnejše listinske dokaze. Še več, tehnološki napredek na področju informatike Komisiji omogoča tudi visoko razvito elektronsko raziskovanje. Nazadnje pa tožeča stranka trdi, da v tem primeru Komisija ni ocenila, da mora poglobiti svojo preiskavo in za to organizirati pregled prostorov tožeče stranke ali drugih naslovnikov izpodbijane odločbe.

61 Zaradi omenjenih večjih pristojnosti bi se od Komisije morala pričakovati visoka raven kakovosti dokazov. V tem primeru dokazi ne dosegajo take ravni kakovosti, zato

bi morala Komisija, tako kot pri drugih manjših proizvajalcih, katerih položaj je bil podoben položaju tožeče stranke, upoštevati domnevo nedolžnosti tožeče stranke. Zato Komisija ne bi smela tožeči stranki niti pripisati sodelovanja pri zadevni kršitvi niti naložiti globe. Vsekakor tožeča stranka poudarja, da je raven podatkov, ki so si ga izmenjali trije glavni proizvajalci o [ZAUPNO], podobna ravni izmenjanih podatkov o tožeči stranki, Komisija pa je globo naložila samo zadnji. Iz tega tožeča stranka sklepa, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja.

62 Komisija izpodbija utemeljenost trditev tožeče stranke.

63 Komisija vztraja, da dokazi v izpodbijani odločbi dokazujejo, da je tožeča stranka sodelovala pri zadevni kršitvi. Opozarja, da so omenjeni dokazi treh vrst, na eni strani v obliki izjav članic omejevalnega sporazuma, ki obremenjujejo tožečo stranko, na drugi strani v obliki obsežnih zabeležk iz obdobja kršitve, ki jih je pripravil S. (FC), in na koncu v obliki priznanja tožeče stranke, da je sodelovala na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998, kar je podprto z drugimi dokazi, ki se nanašajo na ta sestanek.

64 Prvič, v zvezi z izjavami članic omejevalnega sporazuma Komisija opozarja, da so bile podane kmalu po prenehanju omejevalnega sporazuma in da so zelo usklajene med sabo, pa tudi z zabeležkami S. (FC) iz tistega obdobja. Prav tako dodaja, da – v nasprotju s trditvami tožeče stranke – družbe, ki so zaprosile za uporabo obvestila o ugodni obravnavi, niso nujno podale prirejenih dokazov o drugih udeležencih očitanega omejevalnega sporazuma.

65 Drugič, glede zabeležk S. (FC) iz časa kršitve Komisija izpodbija trditev tožeče stranke, da naj bi bili samo trije deli zabeležk S. (FC) v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe upoštevani pri obtožbi tožeče stranke in se vse ostale omembe ne bi upoštevale. Komisija opozarja, da razen treh izsekov, na katere se osredotoča tožeča stranka, izpodbijana odločba temelji tudi na več drugih omembah tožeče stranke v zabeležkah S. (FC) in za to kot primere navaja točke 150, 220, 229, 256, 305, 319 in 347 obrazložitve izpodbijane odločbe. Komisija poudarja, da se je v fazi replike tožeča stranka zadovoljila s tem, da je omejila kritiko dokazov na povzetek zabeležk S. (FC), omenjenih v točki 150 obrazložitve, pri tem pa jih je navajala v okrnjeni obliki ter zunaj konteksta. Šest drugih točk obrazložitve naj bi tožeča stranka prepoznala kot neposredno obremenilne, vendar naj bi navedla, da jih izpodbijana odločba ne vsebuje pri ugotavljanju stanja leta 1997. Ta zadnja navedba naj bi bila napačna in Komisija bi lahko v fazi odgovora na tožbo legitimno sklenila, da je leta 1997 prihajalo do rednih telefonskih stikov med tožečo stranko in članicami omejevalnega sporazuma.

66 S točko 349 obrazložitve izpodbijane odločbe naj bi bile ovržene trditve tožeče stranke o tem, da ni sodelovala pri omejevalnem sporazumu, in se je ne sme zamenjavati na primer s točkama 305 in 319 obrazložitve, v katerih Komisija jasno razvije svoje trditve proti tožeči stranki. Poleg tega naj bi Komisija poudarila tri omembe iz točke 349 obrazložitve, ker naj bi na eni strani šlo za izjemno prepričljive in torej bistvene trditve, ki poleg tega dokazujejo, da je tožeča stranka storila zadevno kršitev, in sicer enotno in trajajočo kršitev evropskih razsežnosti, na drugi strani pa naj tožeča stranka ne bi izpodbijala teh izjav, in na koncu, ti dokazi iz časa kršitve naj bi še posebej močno obremenjevali tožečo stranko, hkrati pa niso edini dokazi, ki jih je zbrala Komisija.

67 Tretjič, v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija potrjuje, da je izrecno razlikovala med različnimi deli zabeležk S. (FC), kar zadeva njihovo dokazno vrednost,

zlasti da bi ugotovila trajanje sodelovanja tožeče stranke pri zadevni kršitvi. V navedeni točki 352 obrazložitve je torej navedla, da če bi se omejila na druge omembe tožeče stranke kot tiste iz točke 349 obrazložitve, bi težko prepričljivo dokazala tajno ravnanje. Iz tega razloga naj bi se odločila, da teh izjav ne bo uporabila za ugotavljanje daljšega trajanja sodelovanja tožeče stranke pri omejevalnem sporazumu. Zato čeprav te druge omembe tožeče stranke niso same po sebi prepričljive, pa vsaj pomenijo del skupka naključij in indicev, na podlagi katerih je Komisija lahko utemeljila svojo analizo udeležbe tožeče stranke pri omejevalnem sporazumu.

68 V fazi duplike in še vedno v zvezi s točko 352 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija trdi, da je tožeča stranka prezrla vsebino točk 305 in 319 obrazložitve izpodbijane odločbe, ki izrecno navajata druge povzetke iz zabeležk S. (FC) kot dokaze proti njej. Prav tako naj tožeča stranka ne bi upoštevala točk 357 in 358 obrazložitve izpodbijane odločbe, kjer Komisija utemeljuje svoje očitke proti tožeči stranki na podlagi vseh zabeležk S. (FC) in se ne omejuje na tri omembe iz točke 349 obrazložitve omenjene odločbe. Po mnenju Komisije iz ustaljene sodne prakse izhaja, da se lahko podatki uporabijo kot dokazi ne glede na to, ali so poročani posredno. Dokazi iz časa kršitve, in sicer zabeležke S. (FC), naj bi bili skladni z drugimi dokazi iz spisa, ki obremenjujejo tožečo stranko in ki so jih stranke, vključno s tožečo stranko, v veliki meri potrdile.

69 Nazadnje, točka 352 izpodbijane odločbe naj ne bi vsebovala nobene obljube o prilagoditvi trajanja udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi glede na tisto, ki je bilo določeno v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah. Dalje, v nasprotju s trditvami tožeče stranke naj bi bili dokazi, uporabljeni v izpodbijani odločbi, enaki tistim iz obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah.

70 Četrtič, Komisija na prvem mestu trdi, da izpodbijana odločba temelji na splošnih dokazih, pridobljenih od družb EKA, Arkema France in FC, ki kategorično dokazujejo udeležbo tožeče stranke pri omejevalnem sporazumu in značilnosti tega omejevalnega sporazuma.

71 Na drugem mestu Komisija našteva določeno število specifičnih dokazov o stikih med tožečo stranko in ostalimi članicami omejevalnega sporazuma..

72 Prvič, iz zabeležk S. (FC) na podlagi telefonskega pogovora 16. decembra 1996 s S. (EKA) naj bi izhajalo, da je prvi pred tem govoril s tožečo stranko. Komisija poudarja, da ta ni zanikala tega dokaza v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah. Komisija prav tako izpodbija sedanje trditve tožeče stranke proti temu dokazu.

73 Drugič, glede dokazov iz koledarskega leta 1997 Komisija ocenjuje, da izvlečki zabeležk S. (FC) z dne 10. in 14. januarja 1997 kažejo nezadovoljstvo tožeče stranke nad poskusi družbe FC, da bi si prilastila večji tržni delež v Španiji in na Portugalskem. Prav tako naj bi iz zabeležke S. (FC) z dne 14. oktobra 1997 v zvezi z dvostranskim sestankom med družbama EKA in FC, ki je navedenega dne potekal v Turkuju (Finska) (v nadaljevanju: sestanek v Turkuju 14. oktobra 1997), izhajalo, da sta imeli družbi FC in EKA težave pri prepričevanju drugih, še posebej tožeče stranke, da je zvišanje cen za 1,5 % potrebno zaradi inflacije. Glede sestanka v Turkuju 14. oktobra 1997 naj bi družba EKA prav tako izjavila, da zaradi povečanja prodaje družbe FC v Španiji obstaja tveganje povratnih ukrepov španskih proizvajalcev in da naj bi bili družbi EKA in FC odločeni, da ne bosta zvišali cen, če jih ne bo zvišala tudi (in zlasti) tožeča stranka.

74 Tretjič, glede nezakonitega sestanka 28. januarja 1998 Komisija opozarja, da je tožeča stranka priznala svojo udeležbo na njem. Zabeležke S. (FC) naj bi dokazovale, da so se stranke dogovarjale o trgu natrijevega klorata v več državah ter prav tako o tržnih deležih in cenah. Najprej je Komisija v svojih vlogah trdila, da noben dokaz iz spisa ne kaže na to, da bi bila udeležba tožeče stranke na tem sestanku nekaj novega ali izjemnega. Kljub temu pa je nato Komisija v svojih stališčih glede poročila za obravnavo izrecno priznala, da je bila udeležba tožeče stranke nekaj novega. Zato Komisija šteje, da tožeča stranka ni dokazala, da bi na tem sestanku sodelovala z drugačnega vidika kot druge članice omejevalnega sporazuma ali da bi se od njega javno distancirala. Trditvi tožeče stranke, da je bil sestanek zgolj informativen, naj bi na eni strani nasprotovalo dejstvo, da je bil načrtovan več tednov vnaprej, na drugi strani pa podrobne zabeležke S. (FC). V nasprotju s tem, kar naj bi si napačno razlagala tožeča stranka, naj bi iz točke 183 obrazložitve izpodbijane odločbe izhajalo, da so se stranke izčrpno (vendar ne izključno) pogovarjale o Belgiji, Španiji, Franciji in Portugalski. Iz zabeležk S. (FC) naj bi izhajalo, da vodje omejevalnega sporazuma od tožeče stranke niso zahtevali, naj odide. Nasprotno, zabeležke S. (FC) naj bi dokazovale, da je bila preučitev španskega, francoskega in portugalskega trga večkrat prekinjena s pogovori o drugih trgih, ki so trajali večino časa sestanka, zaradi česar je verjetno, da je bila tožeča stranka prisotna ves čas sestanka. Nazadnje Komisija trdi, da je priloga I k izpodbijani odločbi omejena le na stike, pri katerih je vedela za datum, prišlo pa naj bi tudi do drugih stikov, podprtih z dokazi, vendar brez znanega datuma, v katerih naj bi bila udeležena tožeča stranka.

75 Četrtič, oktobra in novembra 1998 naj bi L. (Arkema France) in S. (FC) po telefonu večkrat govorila o tržnem deležu tožeče stranke na Portugalskem.

76 Petič, Komisija o telefonskem stiku med S. (FC) in S. (EKA) z dne 4. decembra 1998 trdi, da tožeča stranka ne pojasnjuje, kako bi se lahko taki stiki odvijali v okviru običajnega poslovanja, in da naj bi potrdila, da so od nje zahtevali, naj ne zniža cen, kar

bi pomenilo protikonkurenčno zahtevo, na katero naj bi tožeča stranka pristala. V nasprotju s trditvami tožeče stranke naj iz izjave L. (Arkema France) ne bi bilo razvidno, da je tožeča stranka zapustila omejevalni sporazum ob izteku prvega obdobja, ki je trajalo od oktobra 1994 do sredine leta 1998, glede na domnevno drugo obdobje, ki je trajalo od sredine leta 1998 do maja 2000, in to še toliko bolj, ker bi tako razlago izpodbili številni dokazi.

77 Šestič, Komisija trdi, da se je tožeča stranka omejila na navajanje znižanja cen na Portugalskem v letih 1999 in 2000, izpustila pa je podatek, da so se njene cene dvignile med letoma 1993 in 1997 in ostale na enaki ravni leta 1998. Dodaja, da se lahko znižanje cen leta 1999 razloži s cenovno vojno, ki se je začela na Portugalskem zaradi konflikta, povezanega z enim izmed kupcev. Ponovno in navkljub oslabitvi omejevalnega sporazuma leta 1999 naj bi ta ostal aktiven, tožeča stranka pa – kot naj bi potrdile zabeležke S. (FC) o telefonskih stikih 16. junija ter 6., 9. in 22. decembra 1999 z L. (Arkema France) – naj bi v njem še naprej sodelovala. Te tri navedbe naj bi dokazovale neposreden stik s tožečo stranko in v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, nič ne potrjuje tega, da ni sodelovala oziroma da bi jo ostale članice prisilile k začetku sodelovanja.

78 Sedmič, Komisija dodaja, da je iz zabeležk S. (FC) o telefonskem pogovoru 22. decembra 1999 z L. (Arkema France) razvidno, da je tožeča stranka konec decembra 1999 še vedno sodelovala v nezakonitih stikih s svojimi konkurenti. Prav tako naj bi te zabeležke o telefonskih pogovorih, ki se nanašajo na januar 2000 in kot so povzete v izpodbijani odločbi, dokazovale, da so članice omejevalnega sporazuma še naprej usklajevale svoje položaje.

79 Nazadnje, osmič, Komisija pojasnjuje, da dejstvo, da tožeča stranka v prilogi I k izpodbijani odločbi ni bila navedena med udeleženci na nezakonitem sestanku 9. februarja

2000, izhaja iz pisne napake, saj je v točkah 283 in 488 obrazložitve izpodbijane odločbe potrjena prisotnost tožeče stranke na tem sestanku. To, da naj tožeča stranka ne bi slišala izjave družbe EKA ob robu uradnega sestanka CEFIC o zavrnitvi nadaljnjih dogovorov s konkurenti, naj ne bi bilo pomembno, ker je s tem datumom omejevalni sporazum prenehal. Sicer pa naj bi trditev tožeče stranke, da ni slišala te izjave, bila močan indic njene udeležbe na nezakonitem sestanku 9. februarja 2000.

80 Na tretjem mestu Komisija izpodbija utemeljenost trditev tožeče stranke glede ustnih izjav družbe EKA.

81 Prvič, v točki 319 obrazložitve izpodbijane odločbe naj bi se Komisija na splošno sklicevala na izjave družbe EKA iz leta 2003, in ne na tri dele besedila, ki jih tožeča stranka glede na svoje interese izpostavlja v svoji tožbi.

82 V zvezi s prvim delom besedila, ki ga izpostavlja tožeča stranka in ki se nanaša na španski trg, in sicer na mogoče ravnanje tožeče stranke na francoskem trgu v primeru izgub deležev španskega trga, Komisija navaja, da naj to ne bi kazalo na običajno obnašanje na trgu, temveč naj bi pomenilo grožnjo v okviru tajnih dogovorov, kar bi predpostavljalo splošni dogovor o tržnih deležih. Poleg tega Komisija opozarja, na eni strani, da glede na sodno prakso nespoštovanje dogovorov neke družbe ne razbremeni odgovornosti, če se ni javno distancirala od kršitve in od sporazumov, in na drugi strani, da namerno zavajanje drugih članic omejevalnega sporazuma ne razbremeni družbe udeleženosti pri kršitvi.

83 Pri drugem del besedila, ki ga izpostavlja tožeča stranka in ki se nanaša na francoski trg, naj bi tožeča stranka napačno sklepala, da izjave družbe EKA temeljijo na govoricah, ki jih je zadnja razširila. Ta del besedila, gledano celostno, naj bi namreč dokazal, da je družba EKA vedela za obstoj ločenega dvostranskega sporazuma glede francoskega trga.

84 Tretji del besedila, ki ga izpostavlja tožeča stranka in ki se nanaša na portugalski trg, naj ne bi bil omenjen v izpodbijani odločbi in naj ne bi niti obtoževal niti razbremenjeval tožeče stranke.

85 Drugič, v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, naj izjave družbe EKA iz leta 2006 ne bi spreminjale tistih iz leta 2003. Prve izjave naj bi služile za podrobno potrditev nekaterih predhodnih izjav. Vse izjave naj bi bile skladne s tistimi iz leta 2003, s katerimi naj bi bile podane bolj natančne informacije. Komisija ugotavlja, da iz izjav družbe EKA iz leta 2006 izhaja, da je ta družba ponovno omenila tožečo stranko med udeleženci omejevalnega sporazuma, podrobno opisala, kako so ti udeleženci določali cene in razdeljevali trg, in namignila, da je tožeča stranka sodelovala že mnogo pred datumom, ki je kot začetek njenega sodelovanja določen v izpodbijani odločbi, prav tako pa naj bi potrdila, da je tožeča stranka izvajala protiukrepe na francoskem trgu kot odgovor na ravnanje družbe FC. Izjave družbe EKA iz leta 2006 naj torej ne bi vsebovale razbremenilnih dokazov v korist tožeče stranke.

86 Na četrtem mestu Komisija izpodbija trditev, da je s kaznovanjem tožeče stranke kršila načelo enakega obravnavanja. Tožeča stranka ni bila v podobnem položaju kot ostali manjši proizvajalci natrijevega klorata. Natančneje, po eni strani naj bi potrdila svojo udeležbo na sestanku kartela, po drugi strani so jo v nasprotju z ostalimi manjšimi proizvajalci druge članice omejevalnega sporazuma označile kot udeleženko omejevalnega sporazuma, na koncu pa naj bi zabeležke S. (FC) iz časa kršitve vsebovale dokaze proti njej, kar naj ne bi veljalo za druge manjše družbe. Vsekakor pa naj bi

bilo iz sodne prakse razvidno, da okoliščina, da je subjekt v podobnem položaju kot tožeča stranka, vendar Komisija zanj ne ugotovi nobene kršitve, ne omogoča, da se ovrže ugotovitev o sodelovanju tožeče stranke pri kršitvi te tožeče stranke, če je bilo to ustrezno ugotovljeno.

87 Komisija trdi, da navedeni krog indicev dokazuje, da je bila tožeča stranka udeležena pri zadevni kršitvi, zato je treba zavrniti prvi del prvega tožbenega razloga.

b) Presoja Splošnega sodišča

88 Iz vlog strank je razvidno, da si na eni strani nasprotujeta, kar zadeva dokaze, ki jih je Komisija uporabila v izpodbijani odločbi, da bi dokazala udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi, na drugi strani pa pri dokazni vrednosti omenjenih dokazov v okviru ugotavljanja te udeležbe.

89 Prvič, treba je navesti nekatere splošne preudarke glede dokazov, drugič, treba je opredeliti dokaze, uporabljene v izpodbijani odločbi, ki se nanašajo na udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi, tretjič, treba je oceniti njihovo dokazno vrednost in, četrtič, na osnovi te zadnje presoje se je treba opredeliti glede natančnosti in skladnosti kroga indicev, na katere se sklicuje Komisija, da bi dokazala udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

Splošne ugotovitve o dokazih

90 Opozoriti je treba, da mora Komisija pri dokazovanju kršitve člena 81(1) ES dokazati kršitve, ki jih ugotovi, in predložiti dokaze, s katerimi lahko pravno zadostno dokaže obstoj okoliščin, ki pomenijo kršitev (sodbi Sodišča z dne 17. decembra 1998 v zadevi Baustahlgewebe proti Komisiji, C-185/95 P, Recueil, str. I-8417, točka 58, in z dne 8. julija 1999 v zadevi Komisija proti Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Recueil, str. I-4125, točka 86).

91 Dalje, sodišče Unije mora v okviru ničnostne tožbe, vložene na podlagi člena 230 ES, le izvesti nadzor nad zakonitostjo izpodbijanega akta (sodba Splošnega sodišča z dne 8. julija 2004 v združenih zadevah JFE Engineering in drugi proti Komisiji, T-67/00, T-68/00, T-71/00 in T-78/00, ZOdl., str. II-2501, točka 174).

92 Tako je vloga sodišča, ki obravnava ničnostno tožbo zoper odločbo Komisije, v kateri je ugotovljen obstoj kršitve pravil o konkurenci in so naložene globe naslovnikom, v tem, da presodi, ali dokazi in drugi podatki, na katere se sklicuje Komisija v odločbi, zadostujejo za ugotovitev obstoja očitane kršitve (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 20. aprila 1999 v združenih zadevah Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, imenovano „PVC II“, od T-305/94 do T-307/94, od T-313/94 do T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 in T-335/94, Recueil, str. II-931, točka 891).

93 Dalje, če je sodišče v dvomih, velja, da je dvom v korist podjetja, naslovnika odločbe o ugotovitvi kršitve (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 14. februarja 1978 v zadevi United Brands in United Brands Continentaal proti Komisiji, 27/76, Recueil, str. 207, točka 265). Sodišče torej zlasti v okviru tožbe za razglasitev ničnosti odločbe, s katero je naložena globa, ne more sklepati, da je Komisija pravno zadostno dokazala obstoj

zadevne kršitve, če ima glede tega vprašanja še vedno dvome (zgoraj v točki 91 navedena sodba Splošnega sodišča JFE Engineering in drugi proti Komisiji, točka 177).

94 V tem zadnjem primeru je treba namreč upoštevati domnevo nedolžnosti, kot izhaja zlasti iz člena 6(2) Evropske konvencije o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah, sprejete v Rimu 4. novembra 1950, in ki je ena temeljnih pravic, ki so zaščitene v pravnem redu Unije v skladu s sodno prakso Sodišča, kar potrjujejo tudi preambula Enotnega evropskega akta, člen 6(2) Pogodbe EU in člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, razglašene v Nici 7. decembra 2000 (UL C 364, str. 1). Z vidika narave zadevnih kršitev kot tudi narave in stopnje strogosti sankcij, ki so zanje predpisane, se domneva nedolžnosti uporablja zlasti v postopkih v zvezi s kršitvijo pravil o konkurenci, ki veljajo za podjetja in na podlagi katerih se lahko naložijo globe ali periodične denarne kazni (glej v tem smislu sodbi Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 21. februarja 1984 v zadevi Öztürk, série A št. 73, in z dne 25. avgusta 1987 v zadevi Lutz, série A št. 123-A, ter sodbi Sodišča z dne 8. julija 1999 v zadevi Hüls proti Komisiji, C-199/92 P, Recueil, str. I-4287, točki 149 in 150, in v zadevi Montecatini proti Komisiji, C-235/92 P, Recueil, str. I-4539, točki 175 in 176).

95 Tako se mora Komisija sklicevati na natančne in skladne dokaze za utemeljitev trdnega prepričanja, da je bila storjena kršitev (glej v tem smislu sodbi Sodišča z dne 28. marca 1984 v združenih zadevah Compagnie royale asturienne des mines in Rheinzink proti Komisiji, 29/83 in 30/83, Recueil, str. 1679, točka 20, in z dne 31. marca 1993 v združenih zadevah Ahlström Osakeyhtiö in drugi proti Komisiji, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 in od C-125/85 do C-129/85, Recueil, str. I-1307, točka 127, ter sodbi Splošnega sodišča z dne 10. marca 1992 v združenih zadevah SIV in drugi proti Komisiji, T-68/89, T-77/89 in T-78/89, Recueil, str. II-1403, točke od 193 do 195, od 198 do 202, od 205 do 210, od 220 do 232, 249, 250 in od 322 do 328, in z dne 6. julija 2000 v zadevi Volkswagen proti Komisiji, T-62/98, Recueil, str. II-2707, točki 43 in 72).

96 Vendar ni nujno, da vsak dokaz, ki ga predloži Komisija, izpolnjuje ta merila glede vsakega elementa kršitve. Dovolj je, da se krog indicev, na katere se sklicuje institucija –

če se presojajo celostno – ujema s to zahtevo (glej v tem smislu zgoraj v točki 92 navedeno sodbo PVC II, točke od 768 do 778, zlasti točka 777, glede upoštevnega vprašanja potrjeno v pritožbenem postopku s sodbo Sodišča z dne 15. oktobra 2002 v združenih zadevah Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, od C-250/99 P do C-252/99 P in C-254/99 P, Recueil, str. I-8375, točke od 513 do 523).

97 Poleg tega ob upoštevanju splošno znane prepovedi protikonkurenčnih sporazumov od Komisije ni mogoče zahtevati, naj predloži listine, ki izrecno dokazujejo stike med zadevnimi gospodarskimi subjekti. Nepopolni in sporadični dokazi, ki bi jih lahko imela Komisija, morajo biti primerni, da se v vsakem primeru dopolnijo s sklepanjem, ki omogoča rekonstrukcijo upoštevnih okoliščin. O obstoju protikonkurenčne prakse ali sporazuma je torej mogoče sklepati na podlagi določenega števila dogodkov, ki sovpadajo, in pokazateljev, ki lahko skupaj, če ne obstaja druga dosledna razlaga, pomenijo dokaz kršitve pravil o konkurenci (sodba Sodišča z dne 7. januarja 2004, v združenih zadevah Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, Recueil, str. I-123, točke od 55 do 57, in sodba Splošnega sodišča z dne 27. septembra 2006 v združenih zadevah Dresdner Bank in drugi proti Komisiji, T-44/02 OP, T-54/02 OP, T-56/02 OP, T-60/02 OP in T-61/02 OP, ZOdl., str. II-3567, točki 64 in 65).

98 V zvezi z dokazi, ki jih je mogoče navesti za ugotovitev kršitve člena 81 ES in člena 53 Sporazuma EGP, je treba navesti, da v pravu Unije velja načelo proste presoje dokazov (glej po analogiji sodbo Splošnega sodišča z dne 8. julija 2004 v zadevi Dalmine proti Komisiji, T-50/00, ZOdl., str. II-2395, točka 72).

99 Zato je morebitna odsotnost listinskih dokazov upoštevna le v okviru celostne presoje dokazne vrednosti kroga indicev, ki jih predloži Komisija. Ta neobstoj dokazov sam po sebi pa ne omogoča zadevnemu podjetju, da izpodbija trditve Komisije s podajanjem drugačne različice dejstev. To lahko stori samo v primeru, kadar dokazi

Komisije ne dokazujejo obstoja kršitve brez dvoma in ne da bi bila potrebna razlaga (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 12. septembra 2007 v zadevi Coats Holdings in Coats proti Komisiji, T-36/05, neobjavljena v ZOdl., točka 74).

100 Natančneje, nobena določba ali splošno načelo prava Unije Komisiji ne prepoveduje, da bi proti podjetju uporabila izjave drugih inkriminiranih podjetij. V nasprotnem primeru bi bilo dokazno breme Komisije za ravnanja, ki so v nasprotju s členoma 81 ES in 53 Sporazuma EGP, nevzdržno in nezdružljivo z nalogo nadzora nad pravilno uporabo teh določb (glej po analogiji zgoraj v točki 91 navedeno sodbo JFE Engineering in drugi proti Komisiji, točka 192).

101 Vendar izjave podjetja, obtoženega sodelovanja pri omejevalnem sporazumu, pravilnost katere več drugih obtoženih podjetij izpodbija, ni mogoče šteti za zadosten dokaz obstoja kršitve, ki so jo storila ta podjetja, ne da bi to potrjevali drugi dokazi, pri tem pa je lahko zahtevana stopnja podkrepitve manjša zaradi zanesljivosti zadevnih izjav (zgoraj v točki 91 navedena sodba JFE Engineering in drugi proti Komisiji, točki 219 in 220).

102 Za dokazno vrednost različnih dokazov je edino ustrezno merilo za presojo njihova verodostojnost (zgoraj v točki 98 navedena sodba Dalmine proti Komisiji, točka 72).

103 Glede na splošna pravila z zvezi z dokazi je verodostojnost in torej dokazna vrednost dokumenta odvisna od izvora, okoliščin nastanka, naslovnika ter razumnosti in zanesljivosti vsebine tega dokumenta (sodba Splošnega sodišča z dne 15. marca 2000 v združenih zadevah Cimenteries CBR in drugi proti Komisiji, T-25/95, T-26/95, od T-30/95 do T-32/95, od T-34/95 do T-39/95, od T-42/95 do T-46/95, T-48/95, od T-50/95 do T-65/95, od T-68/95 do T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 in T-104/95, Recueil, str. II-491, točki 1053 in 1838).

104 V zvezi z izjavami se lahko posebej visoka dokazna vrednost prizna izjavam, ki so, prvič, zanesljive, drugič, podane v imenu podjetja, tretjič, jih je podala oseba, ki mora po službeni dolžnosti delovati v interesu tega podjetja, četrtič, nasprotujejo interesu osebe, ki jih izjavi, petič, prihajajo od neposredne priče okoliščin, na katere se nanašajo, in šestič, so bile podane v pisni obliki, namerno in po tehtnem premisleku (glej v tem smislu zgoraj v točki 91 navedeno sodbo JFE Engineering in drugi proti Komisiji, točke od 205 do 210).

105 Poleg tega, čeprav je treba prostovoljne izpovedi glavnih udeležencev omejevalnega sporazuma v splošnem jemati z določeno mero zadržanosti zaradi možnosti, da bi udeleženci skušali zmanjšati pomembnost svoje udeležbe pri kršitvi in povečati pomembnost kršitev drugih, dejstvo, da prosijo za uporabo obvestila o ugodni obravnavi, da bi bili oproščeni globe ali da bi se jim ta zmanjšala, ne pomeni nujno, da udeleženci skušajo izkriviti dokaze o udeležbi drugih članov v inkriminiranem omejevalnem sporazumu. Vsak poskus zavajanja Komisije namreč lahko vzbudi dvom o iskrenosti kot tudi celovitosti sodelovanja prosilca in s tem ogrozi njegovo možnost za neokrnjeno uporabo obvestila o ugodni obravnavi (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 16. novembra 2006 v zadevi Peróxidos Orgánicos proti Komisiji, T-120/04, ZOdl., str. II-4441, točka 70).

106 V zvezi s tem je treba tudi ugotoviti, da so morebitne posledice podajanja izkrivljenih dokazov Komisiji še toliko bolj resne, saj iz zgoraj navedene točke 101 izhaja, da morajo biti izpodbijane izjave nekega podjetja podprte z drugimi dokazi. Ta okoliščina torej še poveča verjetnost, da bodo netočne izjave razkrite tako s strani Komisije kot s strani drugih strank, ki so obtožene udeležbe pri kršitvi.

107 Navedena sodna praksa velja po analogiji za člen 53(1) Sporazuma EGP.

Dokazi o udeležbi tožeče stranke pri zadevni kršitvi, uporabljeni v izpodbijani odločbi

– Uvodne ugotovitve

108 Ob upoštevanju sodne prakse, navedene zgoraj v točki 92, je treba upoštevati, da mora Splošno sodišče presoditi, ali so dokazi in drugi dejavniki, ki jih je Komisija navajala v izpodbijani odločbi, zadostni za ugotovitev kršitve, ki naj bi jo storila tožeča stranka, prav tako pa mora po podrobni preučitvi obrazložitve izpodbijane odločbe ugotoviti dokaze, ki jih je uporabila Komisija, da bi dokazala udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

109 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je upravni postopek na podlagi Uredbe št. 1/2003, ki poteka pred Komisijo, razdeljen na dve ločeni in zaporedni fazi, od katerih ima vsaka svojo notranjo logiko, in sicer na predhodno preiskovalno fazo na eni strani in

kontradiktorno fazo na drugi strani. Namen predhodne preiskovalne faze, v kateri Komisija uporablja preiskovalna pooblastila iz Uredbe št. 1/2003 in ki traja tudi po sprejetju obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, je Komisiji omogočiti, da zbere vse upoštevne informacije, ki potrjujejo ali ne obstoj kršitve pravil o konkurenci, in sprejme prvo stališče o usmeritvi in tudi o nadaljevanju postopka. Nasprotno pa mora kontradiktorna faza, ki traja od obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah do sprejetja končne odločbe, Komisiji omogočiti, da se dokončno opredeli do očitane kršitve (glej po analogiji v točki 96 zgoraj navedeno sodbo Sodišča v združenih zadevah Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, točka 183, in sodbo Sodišča z dne 21. septembra 2006 v zadevi Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied proti Komisiji, C-105/04 P, ZOdl., str. I-8725, točka 38).

110 Iz zgoraj v točki 109 navedene sodne prakse izhaja, da lahko Splošno sodišče ugotavlja omenjene dokaze samo na osnovi delov utemeljitev izpodbijane odločbe, v katerih Komisija opiše kontradiktorno fazo upravnega postopka. Natančneje, šele po tem, ko v okviru te zadnje faze prejme stališča tožeče stranke v zvezi s prvotnim stališčem, ki ga je zavzela Komisija ob koncu predhodne preiskovalne faze, kot je navedeno v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, se lahko Komisija odloči, ali bo vztrajala pri prvotnem stališču ali ne ter se s tem dokončno opredeli do očitane kršitve.

111 V tem primeru Splošno sodišče ugotovi, da se točka 5.4.1.1 izpodbijane odločbe z naslovom „Presoja in sklep Komisije“ (točke od 347 do 360 obrazložitve izpodbijane odločbe) pojavi v vsebini točke 5 z naslovom „Postopek uporabe člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP“, kjer pododdelku 5.3.2, ki se nanaša na naravo kršitve, sledi pododdelek 5.4, ki se nanaša na „trditve, ki so jih podale stranke v odgovor na dokaze

in presojo Komisije, navedene v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah“. Pododdelek 5.4 vsebuje pododdelek 5.4.1, ki povzema „trditve [tožeče stranke]“. Ta zadnji pododdelek vsebuje prvo in edino točko 5.4.1.1 z naslovom „Presoja in sklep Komisije“. Tej točki ne sledi točka 5.4.1.2, ampak naslednji pododdelek 5.4.2 z naslovom „Trditve družbe Uralita“.

112 Torej presoja Komisije v točki 5.4.1.1 temelji izključno na pripombah tožeče stranke v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah. Zato je treba upoštevati, da sklepi v tej točki v okviru kontradiktorne faze predstavljajo končne sklepe Komisije glede udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

113 Iz predhodnih obravnav in tudi iz zgoraj v točki 109 navedene sodne prakse izhaja, da vsako neposredno ali posredno ponovno sklicevanje na predhodne točke obrazložitve odločbe v točki 5.4.1.1, v tem primeru točke od 347 do 360 obrazložitve, lahko omogoči Komisiji, da v tej fazi, natančneje v kontradiktorni fazi, ponovno uporabi predhodno navedene dokaze za utemeljitev izpodbijane odločbe. Vendar v primeru, da v točki 5.4.1.1 ni posrednega ali neposrednega sklica na dokaze iz drugih točk obrazložitve kot teh, ki so navedene v tej točki, to pomeni, da se Komisija v okviru kontradiktornega postopka ni odločila zanašati se na te dokaze pri utemeljevanju udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi. Na koncu, če po prejemu pripomb podjetja na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah Komisija pri svoji presoji dokazov, ki jih je imela na razpolago v predhodni preiskovalni fazi, da bi se opredelila do udeležbe

omenjenega podjetja pri kršitvi, sama od sebe dvomi o dokazni vrednosti teh dokazov, mora Splošno sodišče upoštevati presojo Komisije.

114 Glede na predhodna stališča je treba opredeliti dokaze, ki jih je v tem primeru Komisija po koncu kontradiktornih postopkov uporabila za dokazovanje, da je tožeča stranka bila udeležena pri zadevni kršitvi, in ki so torej vključeni v krog indicev, ki ga je navedla Komisija.

115 V zvezi s tem je treba poudariti, da se stranki strinjata, da so v krogu indicev, ki jih navaja Komisija, da bi dokazala udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi, tri vrste dokazov:

– priznanje tožeče stranke o udeležbi na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998;

– zabeležke S. (FC) in

– izjave drugih članic omejevalnega sporazuma.

116 Stranki pa se, nasprotno, ne strinjata glede dokazne vrednosti dokazov iz vsebine točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe o tem, ali je tožeča stranka bila udeležena pri zadevni kršitvi.

– Dokazi, na katere se je Komisija sklicevala v izpodbijani odločbi v predhodni fazi upravnega postopka

117 Iz podrobne preučitve utemeljitev odločbe v delu 4.3, ki se nanaša na zgodovino omejevalnega sporazuma in, natančneje, na obdobje od 16. decembra 1996 do 9. februarja 2000, ko je bila tožeča stranka domnevno udeležena pri zadevni kršitvi, izhaja, da je ime tožeče stranke ali enega od njenih zaposlenih posredno ali neposredno navedeno v povezavi z enaindvajsetimi dogodki, ki jih je zabeležila Komisija (v nadaljevanju: 21 dogodkov).

118 Glede na ugotovitve v točki 110 zgoraj je treba preučiti, katere izmed teh 21 dogodkov se je Komisija odločila navesti v točki 5.4.1.1 na koncu kontradiktorne faze upravnega postopka, da bi s krogom indicev dokazala udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

119 Za to je treba po opredelitvi dokazov, ki so izrecno navedeni v točki 5.4.1.1, razložiti besedilo točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe, da se ugotovi, ali je Komisija izrecno navedla druge dokaze v oporo svojim sklepom o udeležbi tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

– Dokazi, na katere se je Komisija izrecno sklicevala v izpodbijani odločbi po koncu kontradiktorne faze upravnega postopka

120 Iz utemeljitev, navedenih v točki 5.4.1.1 izpodbijane odločbe, v kateri Komisija navaja presoje in sklepe, ki jih je sprejela po koncu kontradiktorne faze upravnega postopka,

natančneje iz točk od 347 do 360 obrazložitve izpodbijane odločbe, izhaja, da se je Komisija izrecno na posreden ali neposreden način sklicevala na naslednjih pet dogodkov od 21, ki so bili predhodno navedeni v okviru predhodne faze upravnega postopka, da bi dokazala udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi:

– v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe z navajanjem zabeležk S. (FC) o telefonskem pogovoru 16. decembra 1996 med S. (FC) in S. (EKA), ki ga prvič navaja v točki 130 obrazložitve izpodbijane odločbe;

– v točkah 350 in 356 obrazložitve izpodbijane odločbe s sklicevanjem na zbrane ustne izjave o sestanku v Turkuju 14. oktobra 1997, ki ga prvič navaja v točkah od 162 do 164 obrazložitve izpodbijane odločbe;

– v točkah 350 in 356 obrazložitve izpodbijane odločbe na eni strani s priznanjem tožeče stranke in na drugi strani s sklicevanjem na točki 182 in 184 obrazložitve izpodbijane odločbe, na zabeležke S. (FC), na nezakoniti sestanek 28. januarja 1998, ki ga prvič navaja v točkah od 182 do 186 obrazložitve izpodbijane odločbe;

– v točki 349 obrazložitve zlasti z navajanjem zabeležk S. (FC) o telefonskem pogovoru 4. decembra 1998, ki ga prvič navaja v točki 219 obrazložitve izpodbijane odločbe;

– na koncu, v točkah 347 in 349 obrazložitve z navajanjem zabeležk S. (FC) o telefonskem pogovoru 9. decembra 1999, ki ga prvič navaja v točki 258 obrazložitve izpodbijane odločbe.

121 Treba je ugotoviti, ali se je Komisija v točki 5.4.1.1 izpodbijane odločbe izrecno sklicevala na druge dogodke, na podlagi katerih bi lahko bila dokazana udeležba tožeče stranke pri zadevni kršitvi, in v ta namen razložiti besedilo točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe.

– Obrazložitev točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe

122 Kot izhaja iz vlog strank, je obrazložitev točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe odločilna pri določanju dokazov, razen tistih, ki jih Komisija izrecno navaja v točki 5.4.1.1 izpodbijane odločbe in ki jih je zbrala, da bi dokazala udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

123 Po mnenju tožeče stranke se Komisija v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe sploh ni sklicevala na zabeležke S. (FC), razen v treh omembah, navedenih v točki 349 obrazložitve navedene odločbe. Komisija izpodbija to razlago.

124 Med obravnavo je v odgovor na vprašanja, ki jih je zastavilo Splošno sodišče v zvezi z vsebino točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe, Komisija trdila naslednje.

125 Prvič, v omenjeni točki naj bi razlikovala med, na eni strani, tremi sklicevanji na zabeležke S. (FC), ki so izrecno omenjena v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, in na drugi strani, med ostalimi dokazi, ki jih je zbrala proti tožeči stranki.

126 V zvezi s tremi sklicevanji na zabeležke S. (FC), ki so izrecno navedena v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe in ki se nanašajo na tri dogodke, opisane v točkah 130, 219 in 258 obrazložitve omenjene odločbe, je Komisija vztrajala pri trditvi, da imajo še posebej močno dokazno vrednost, saj omogočajo ugotovitev neposrednih stikov med članicami omejevalnega sporazuma in tožečo stranko.

127 V zvezi z ostalimi dokazi proti tožeči stranki je očitno, da ne prihajajo neposredno od nje same. Kljub temu naj zaradi tega glede na sodno prakso ne bi bili izločeni iz kroga indicev, ki jih je zbrala Komisija, da bi dokazala udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

128 Drugič, Komisija je trdila, da je treba navedbo „V drugih primerih, kjer je navedena [tožeča stranka] v […] izpodbijani odločbi", ki je zapisan na začetku točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe, razumeti kot sklicevanje na omembo tožeče stranke v točkah 220, 256, 305 in 319 obrazložitve, pa tudi kot sklic na druge točke, omenjene v točkah 305 in 319 obrazložitve.

129 Tretjič, z zvezi s pomenom druge in tretje povedi točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe, v katerih je navedeno, da naj spis Komisije ne bi vseboval zadostnih podatkov in da se bo to upoštevalo pri določitvi trajanja udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi, Komisija v nasprotju s tožečo stranko trdi, da je imela na razpolago dovolj dokazov za potrditev obdobja trajanja udeležbe tožeče stranke pri kršitvi, in sicer od decembra 1996 do februarja 2000. Glede tega Komisija še navaja, da je sicer imela na voljo tudi druge dokaze, ki naj bi potrjevali udeležbo pri kršitvi tudi v letih 1994, 1995 in v začetku leta 1996, vendar se je odločila, da bo upoštevala samo najtrdnejše dokaze, ki jih je zbrala, in sicer „tri omembe" ali dalje „te tri dele besedila", od katerih je prvi „telefonski klic 16. decembra 1996".

130 V zvezi s trditvami strank v njihovih pisnih izjavah in med obravnavo je treba najprej ugotoviti, da je od 21 dogodkov, omenjenih v točki 117 zgoraj, 19 dogodkov utemeljenih na osnovi zabeležk S. (FC).

131 Dalje, od teh 19 dogodkov, ki izhajajo iz zabeležk S. (FC), so trije, kot je bilo navedeno v točki 120 zgoraj in kot je povedala Komisija med obravnavo, neposredno omenjeni v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe. Glede teh treh omemb se stranki strinjata, da ne spadajo v kategorijo „V drugih primerih, kjer je navedena [tožeča stranka] v […] izpodbijani odločbi“ v okviru pomena točke 352 obrazložitve te odločbe.

132 Na koncu, kot izhaja iz točke 120 zgoraj, so zabeležke S. (FC) v delu, v katerem se nanašajo na nezakoniti sestanek 28. januarja 1998, izrecno navedene v točki 5.4.1.1 ter v točkah 350 in 356 obrazložitve izpodbijane odločbe, s sklicevanjem na točki 182 in 184 obrazložitve te odločbe. Torej ta četrta omemba, ki izhaja iz zabeležk S. (FC), prav tako ne bi smela spadati v kategorijo „V drugih primerih, kjer je navedena [tožeča stranka] v […] izpodbijani odločbi“ v okviru pomena točke 352 obrazložitve te odločbe.

133 Kljub temu je treba navesti, da petnajst drugih dogodkov, ki izhajajo iz zabeležk S. (FC) (v nadaljevanju: 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC)), ni izrecno navedenih v točki 5.4.1.1 izpodbijane odločbe.

134 Prvič, v zvezi z razlago, ki jo podaja Komisija, po kateri se stavek „V drugih primerih, kjer je navedena [tožeča stranka] v […] izpodbijani odločbi“, s katerim se začenja točka 352 obrazložitve te odločbe, nanaša na točke 220, 256, 305 in 319 obrazložitve izpodbijane odločbe, pa tudi na druge točke, omenjene v točkah 305 in 319 obrazložitve (in sicer na točke 130, 150, 184, 219, 229, 256 in 258 obrazložitve), je gotovo

treba upoštevati, da je ta razlaga verjetna, ker so v točkah 305 in 319 obrazložitve izpodbijane odločbe med drugim navedene štiri druge točke iste odločbe, v katerih je navedena vsebina zabeležk S. (FC) v zvezi s štirimi dogodki, na katere se nanašajo točke 150, 220, 229 in 256 obrazložitve izpodbijane odločbe. Vseeno pa je taka razlaga za pojasnitev navedbe „V drugih primerih, kjer je navedena [tožeča stranka] v […] izpodbijani odločbi" bodisi nepopolna, saj se nanaša le na štiri od 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC), bodisi brez vpliva, saj se v omenjenih točkah 305 in 319 obrazložitve spet navajajo točke 130, 184, 219 in 258 obrazložitve izpodbijane odločbe, tri od njih pa pomenijo tri izrecne omembe tožeče stranke iz zabeležk S. (FC), ki so omenjene v točki 349 obrazložitve in ki s sklicevanjem na točko 184 obrazložitve izpodbijane odločbe navajajo vsebino zabeležk S. (FC) o nezakonitem sestanku 28. januarja 1998, na katerem je tožeča stranka izrecno priznala vsaj delno udeležbo. Torej je razlaga Komisije, da se zgoraj omenjeni stavek nanaša samo na točke 130, 150, 184, 219, 220, 229, 256, 258, 305 in 319 obrazložitve izpodbijane odločbe, delno nepopolna in delno neupoštevna, zato je Splošno sodišče ne more sprejeti.

135 Zato je treba upoštevati, da je edina mogoča razlaga navedbe „V drugih primerih, kjer je navedena [tožeča stranka] v […] izpodbijani odločbi", s katerim se začenja točka 352 obrazložitve izpodbijane odločbe, ta, da se ta stavek nanaša na 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC).

136 Drugič, treba je ugotoviti, da iz vsebine drugega dela tega prvega stavka točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe izhaja, da se Komisija strinja s tožečo stranko glede tega, da je izvor informacij iz 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC) verjetno posreden oziroma ne prihaja od tožeče stranke. Natančneje, kot je navedeno

v tem drugem delu stavka, „Komisija sprejme argument družbe, da lahko podatki prihajajo od tretje stranke, in ne od družbe same“. Torej je treba potrditi, da ta stavek izrecno potrjuje trditev tožeče stranke, kot je navedena v točki 345 obrazložitve izpodbijane odločbe (v pododdelku 5.4.1 z naslovom „Trditve [tožeče stranke]“) in ki je prvič navedena v točki 44 odgovora na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah.

137 V zvezi s to zadnjo točko se izrecna vsebina tega drugega dela prvega stavka točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe pokaže kot odločilna v tem primeru, ker se pojavi v obdobju kontradiktorne faze upravnega postopka, torej v fazi, v kateri se lahko, kakor je navedeno v točki 109 zgoraj, Komisija dokončno opredeli do očitane kršitve, in s katero se konča ta postopek, v tem primeru v korist trditve tožeče stranke, navedene v njenem odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah.

138 Tretjič, treba je ugotoviti, da drugi stavek točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe potrjuje to zadnjo presojo glede pomena prvega stavka. Komisija namreč tu prav tako izrecno trdi, da njen spis ni vseboval „dovolj dokazov, da bi z gotovostjo trdili, da zadevne informacije“, torej 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC), „prihajajo neposredno od tožeče stranke“. Torej je treba šteti, da s to navedbo Komisija trdi, da ji dokazi, ki so navedeni v njenem spisu, ne omogočajo pravno zadostno dokazati teh 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC).

139 Ta ugotovitev se dalje delno potrdi z opisom, ki ga Komisija podaja o načinu odločanja, ki ga je uporabila in ki je naveden v točki 129 zgoraj, pri dokazih, ki jih je imela na voljo. Komisija namreč izrecno navaja, da se je v končni fazi odločila omejiti obdobje udeležbe tožeče stranke pri kršitvi na osnovi teh dokazov in z uporabo najboljših

dokazov, ki jih je imela na razpolago, in sicer treh omemb, od katerih se prva nanaša na telefonski pogovor 16. decembra 1996, torej – natančneje in jasno razvidno – treh omemb, izrecno navedenih v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe.

140 Tako Komisija potrjuje, da ni mogla sprejeti teh 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC), da bi dokazala udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi, drugače od teh treh zadnjih omemb in zabeležk S. (FC) v zvezi z nezakonitim sestankom 28. januarja 1998.

141 Torej je treba potrditi, da v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija sama od sebe izraža dvome o tem, ali je teh 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC) dovolj verodostojnih, da bi pripisala tožeči stranki udeležbo pri zadevni kršitvi.

142 Četrtič, treba je ugotoviti, da to zadnjo ugotovitev potrjuje vsebina tretjega stavka točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe, v katerem Komisija sama od sebe izrecno in popolnoma jasno na podlagi svojih trditev ugotovi, da 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC) ni dovolj verodostojnih, da bi na njihovi podlagi pripisala tožeči stranki udeležbo pri zadevni kršitvi. Komisija trdi, da se bo ta ugotovitev „upoštevala pri času trajanja kršitve, za katero je [tožeča stranka] odgovorna“. Tak sklep jasno kaže, da je Komisija ocenila, da glede na dokaze v njenem spisu 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC) ne pomeni dovolj verodostojnih dokazov za dokaz udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

143 Te presoje ne morejo spremeniti pojasnila, ki jih je Komisija podala med obravnavo kot odgovor na vprašanja, ki jih je zastavilo Splošno sodišče, o pomenu tretjega stavka točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe. Komisija je takrat predlagala, da je bil zadnji stavek točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe, in sicer „To se bo upoštevalo pri času trajanja kršitve, za katero je [tožeča stranka] odgovorna“, dejansko upoštevan, saj naj Komisija ne bi navedla dokazov, ki jih je zbrala za obdobje pred 16. decembrom 1996, da bi opredelila udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi v obdobju od leta 1994 do začetka leta 1996.

144 Taka razlaga, ki kaže na to, da se neupoštevani dokazi iz točke 352 obrazložitve nanašajo na obdobje pred 16. decembrom 1996, ne more biti sprejeta iz dveh razlogov, opisanih spodaj.

145 Prvič, treba je ugotoviti, da se nobena od točk, omenjenih v točkah 305 in 319 obrazložitve izpodbijane odločbe, na katere se sklicuje Komisija, da bi razložila navedbo „V drugih primerih, kjer je navedena [tožeča stranka] v […] izpodbijani odločbi“, ne nanaša na dogodek, ki bi se zgodil pred datumom, na katerega naj bi se po mnenju Komisije začela udeležba tožeče stranke pri zadevni kršitvi, natančneje pred 16. decembrom 1996. Iz vseh ugotovitev Komisije v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe pa izhaja, da je prav pomanjkljivost spisa Komisije glede navedbe „drugi primeri, kjer je navedena [tožeča stranka] v […] izpodbijani odločbi“ tista, zaradi katere je Komisija navedla, da se bo ta pomanjkljivost „upoštevala pri času trajanja kršitve, za katero je [tožeča stranka] odgovorna“.

146 Drugič, ta razlaga je v nasprotju z načinom odločanja, ki ga je Komisija nazadnje opisala med obravnavo in ki je naveden zgoraj v točki 139.

147 Tako iz jasne vsebine besedila, ki ga je Komisija navedla v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe, izhaja, da se je iz razlogov, v skladu s samim naslovom točke 5.4.1.1, namenjenih presoji in sklepu Komisije glede stališč tožeče stranke, tj. razlogov, s katerimi se je končala kontradiktorna faza upravnega postopka, Komisija odločila, da ne bo upoštevala teh 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC) kot dokazov, ki bi jih lahko uporabila proti tožeči stranki.

148 Na petem mestu je treba dodati, da v nasprotju s trditvami Komisije ta nikoli, niti v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe niti v drugih navedbah v točki 5.4.1.1, ni navedla, da bi kljub pomanjkljivi verodostojnosti upoštevala 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC) kot del kroga indicev, ki jih je zbrala, da bi dokazala udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

149 Nasprotno, iz splošnega konteksta razlogov v točki 5.4.1.1 izhaja, da je na začetku v točkah od 349 do 351 obrazložitve izpodbijane odločbe, kot je navedeno zgoraj v točki 131, Komisija ločevala, na eni strani, med tremi omembami, navedenimi v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, in tistimi, ki se nanašajo na nezakoniti sestanek 28. januarja 1998, ter na drugi strani, med 15 drugimi omembami tožeče stranke v zabeležkah S. (FC). Prav tako je treba navesti, da v točki 351 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija komentira odziv tožeče stranke v zvezi s tremi omembami, navedenimi v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe.

150 Dalje, v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe se Komisija izrecno sklicuje na druge primere, „kjer je navedena [tožeča stranka]“, to je na 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC), tako da iz vsebine začetka prvega stavka navedene točke izhaja, da je imela Komisija izrecno jasen namen opredeliti drugo kategorijo omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC). Poleg tega je treba navesti, da je v svojih vlogah

Komisija trdila, da ne izpodbija, da je pri omembah, ki izhajajo iz zabeležk S. (FC), razlikovala „med dokazno vrednostjo v različnih delih zabeležk“ (glej točko 67 zgoraj). Komisija v teh istih vlogah potrjuje, kot je bilo izpostavljeno zgoraj v točki 147, da je bilo 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC), razen tistih, navedenih v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, umaknjenih, ker so se izkazale za nezadostne pri dokazovanju tajnega dogovarjanja.

151 Vseeno Komisija ocenjuje, da bi lahko kljub pomanjkanju verodostojnosti teh 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC) obdržala v okviru kroga indicev, ki jih je navedla.

152 Prvič, Komisija se je v podporo tej trditvi med obravnavo sklicevala na točki 305 in 319 obrazložitve izpodbijane odločbe, v katerih so bili izrecno navedeni drugi deli zabeležk S. (FC) kot dokazi proti tožeči stranki.

153 Te trditve ni mogoče upoštevati, saj sta bili omenjeni točki 305 in 319 obrazložitve izpodbijane odločbe sestavljeni, preden je tožeča stranka predložila pripombe k obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah (pododdelek 5.4.1), in ker v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe v odgovoru na omenjena stališča tožeče stranke Komisija enako kot v svojih vlogah priznava, da teh 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC) in mogla obdržati med dokazi za utemeljitev udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi. Tako je treba ugotoviti, da vsebina točke 352 obrazložitve omenjene odločbe ne pušča nobenega dvoma o tem, kako je Komisija na koncu kontradiktorne faze upravnega postopka obravnavala te druge omembe.

154 Drugič, Komisija trdi, da v točkah 357 in 358 obrazložitve izpodbijane odločbe na splošno utemeljuje svoje očitke proti tožeči stranki o zabeležkah S. (FC) in se ne omejuje na tri omembe, navedene v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe.

155 V zvezi s tem je treba najprej glede točke 357 obrazložitve izpodbijane odločbe navesti, da se ta izrecno nanaša na zabeležke S. (FC). Kljub temu tovrstna omemba ne omogoča ugotovitve, da se je Komisija s tem sklicevala na vseh 19 omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC). Glede na sklep Komisije v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe namreč tako splošno sklicevanje ne izpolnjuje zahtev po natančnosti, ki so zahtevane v skladu s sodno prakso, navedeno zgoraj v točki 96, za krog indicev, na katere se sklicuje Komisija. To še toliko bolj velja v tem primeru, ker zabeležke S. (FC) pomenijo splošno znan del dokazov Komisije proti tožeči stranki, in sicer 19 od 21 dogodkov, v katerih je bila tožeča stranka omenjena poimensko. Vsekakor bi sprejetje te trditve Komisije, da se je sklicevala na zabeležke S. (FC) v točki 357 obrazložitve izpodbijane odločbe, povzročilo nepremostljivo neskladje med tema točkama obrazložitve in jasno vsebino točke 352 obrazložitve omenjene odločbe.

156 Zato je treba šteti, da se sklicevanje na zabeležke S. (FC) v točki 357 obrazložitve izpodbijane odločbe nanaša izključno na tri omembe, navedene v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, in na zabeležke S. (FC) v zvezi z nezakonitim sestankom 28. januarja 1998.

157 Dalje, v točki 358 obrazložitve izpodbijane odločbe se Komisija na splošno in abstraktno sklicuje na krog „listinskih dokazov iz časa kršitve (navedenih v pododdelku 4.3)“. Torej, iz 21 dogodkov, omenjenih zgoraj v točki 117, izhaja, da v obdobju kršitve, ki ga je ugotovila Komisija za tožečo stranko, samo zabeležke S. (FC) predstavljajo tak dokaz iz tega obdobja, ki izrecno na posreden ali neposreden način omenja tožečo

stranko. Dalje je treba navesti, da se deli zabeležk W. (EKA), ki jih Komisija navaja v točkah od 162 do 164 obrazložitve izpodbijane odločbe, in sicer v zvezi s sestankom v Turkuju 14. oktobra 1997, na noben način ne nanašajo na tožečo stranko. Zato je treba iz istega razloga kot pri sklicevanju na zabeležke S. (FC) v točki 357 obrazložitve izpodbijane odločbe ugotoviti, da tàko splošno in abstraktno sklicevanje na zabeležke S. (FC) ne omogoča podpreti trditve Komisije, da je vključila vse omembe iz omenjenih zabeležk, vključno s 15 drugimi omembami tožeče stranke v zabeležkah S. (FC), ki pa jih je kljub temu izpustila v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe, da bi dokazala udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi. V vsakem primeru, iz istih razlogov kot tistih, navedenih v zvezi s točko 357 obrazložitve izpodbijane odločbe, bi v primeru, da bi sprejeli trditev Komisije, prišlo do nepremostljive neskladnosti med sklepi, ki jih je ta sprejela na podlagi omenjene točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe, in med drugimi razlogi, navedenimi v točki 5.4.1.1 te odločbe.

158 Zato je treba ugotoviti, da se sklicevanje na točko 358 obrazložitve izpodbijane odločbe v smislu celote „listinskih dokazov iz časa kršitve (navedenih v pododdelku 4.3)“ nanaša le na tri omembe, navedene v točki 349 obrazložitve te iste odločbe, in na zabeležke S. (FC) v zvezi z nezakonitim sestankom 28. januarja 1998.

159 Nazadnje, tretjič, Komisija trdi, da iz sodne prakse izhaja, da se lahko podatki uporabijo kot dokazi ne glede na to, ali so pridobljeni posredno ali neposredno. Kljub temu je v tem primeru, kot to izhaja tako iz jasne vsebine točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe kot iz vlog Komisije, očitno, da se je ta v kontradiktorni fazi upravnega postopka odločila, da bo brez pridržkov izpustila teh 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC).

160 Ker je Komisija v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe v zadnjih dveh stavkih priznala, da ima 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC) šibko dokazno vrednost, poleg tega pa še v tretjem stavku iste točke sklenila, da navedenih omemb v zabeležkah S. (FC) ne more uporabiti, da bi dokazala udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi, je treba ugotoviti, da bi morala Komisija v primeru, da bi se tako odločila, izrecno navesti, da je te iste omembe mogoče sprejeti v okviru kroga indicev.

161 Torej, na nobenem mestu med točkama 353 in 356 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija ne poskuša v krog indicev ponovno vključiti 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC), da bi dokazala udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

162 Iz zgornjih ugotovitev je mogoče sklepati, da je pravilno ugotoviti, da se je Komisija v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe odločila izpustiti 15 drugih omemb tožeče stranke v zabeležkah S. (FC) tako iz obremenilnih dokazov proti njej kot iz kroga indicev, na katere se sklicuje.

– Sklep o opredelitvi dokazov proti tožeči stranki v zvezi z njeno domnevno udeležbo pri zadevni kršitvi

163 Na prvem mestu je treba poudariti, da Komisija na nobenem mestu v točki 5.4.1.1 izpodbijane odločbe ne navaja datuma 9. februar 2000 kot končnega datuma udeležbe

tožeče stranke pri zadevni kršitvi. Prav tako ne navaja nobenih dokazov za določitev končnega datuma udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

164 Drugič, v odgovor na trditve tožeče stranke v zvezi s to zadevo (glej točko 57 zgoraj) Komisija trdi, da ni pomembno, da tožeča stranka ni slišala izjave družbe EKA zunaj uradnega sestanka CEFIC 9. februarja 2000, ker se je s tem datumom omejevalni sporazum končal. Vsekakor Komisija meni, da je dejstvo, da tožeča stranka trdi, da ni slišala te izjave, resen indic, da je bila udeležena na nezakonitem sestanku 9. februarja 2000.

165 Vendar je treba najprej ugotoviti, da ta utemeljitev Komisije, katere namen je umestiti pomembnost določitve datuma konca udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi, ne more biti sprejeta. Treba je spomniti, da obdobje trajanja kršitve, ki pomeni, da je končni datum kršitve znan, pomeni enega od bistvenih elementov kršitve, za katero mora Komisija podati dokaze (zgoraj v točki 105 navedena sodba Peróxidos Orgánicos proti Komisiji, točka 52). Torej je bila naloga Komisije v tem primeru predložiti dokaze o udeležbi tožeče stranke na nezakonitem sestanku 9. februarja 2000.

166 Dalje, to, da Komisija določi končni datum domnevne udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi, je bilo še toliko bolj potrebno, ker iz točk 48 in 49 odgovora tožeče stranke na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in iz njenih vlog v tej zadevi izhaja, da je tožeča stranka izrecno zanikala udeležbo na nezakonitem sestanku 9. februarja 2000. Zato je treba ugotoviti, da Komisija v točki 5.4.1.1, v kateri bi morala presoditi trditve tožeče stranke v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in nato priti do končnih sklepov v zadevnem upravnem postopku, ni navedla

razlogov, na podlagi katerih se je dokončno in v nasprotju s trditvami tožeče stranke odločila, da je ta bila udeležena na nezakonitem sestanku 9. februarja 2000.

167 Tretjič, vsekakor je treba poudariti, da je Komisija, kot tudi potrjuje sama, šele v točki 488 obrazložitve izpodbijane odločbe, ki je v pododdelku 7.1 z naslovom „Datumi začetka in konca“ v okviru dela 7 z naslovom „Trajanje kršitve“, trdila, da je s sklicevanjem na točko 283 obrazložitve izpodbijane odločbe, ki je v pododdelku 4.3, ki se nanaša na zgodovino omejevalnega sporazuma, določila datum konca udeležbe članic omejevalnega sporazuma pri kršitvi in podala svoje sklepe v zvezi s to zadevo.

168 Komisija tako v točki 488 obrazložitve izpodbijane odločbe kot v točki 283 obrazložitve, na katero se sklicuje, označuje datum 9. februar 2000 kot dan nezakonitega sestanka članic kartela zunaj uradnega sestanka CEFIC, ki je na isti dan potekal v Bruslju. Torej je treba poudariti dvoumnost in protislovnost razlogov, ki jih podaja Komisija za določitev datuma 9. februar 2000 kot končnega datuma obdobja udeležbe tožeče stranke pri kršitvi.

169 Tako v točki 283 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija navaja, da je 9. februarja 2000 v Bruslju potekal uradni sestanek CEFIC, na katerem je sodelovala tožeča stranka. Iz iste točke obrazložitve izhaja, da naj bi zunaj tega sestanka S. (EKA) obvestil „svoje kolege, da zavrača sodelovanje v nadaljnjih dogovarjanjih s konkurenti“. Tako je treba ugotoviti, da Komisija v točki 283 obrazložitve izpodbijane odločbe jasno navaja, da je udeležba družb EKA, Arkema France in tožeče stranke na uradnem sestanku CEFIC potrjena z dokazi iz njenega spisa, vendar pa ne navaja nobenega dokaza, da je bila tožeča stranka udeležena na nezakonitem sestanku 9. februarja 2000, med katerim naj bi S. (EKA) podal svojo izjavo v imenu družbe EKA. Dalje, v navedeni točki 283 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija ni navedla niti, da je 9. februarja

2000 zunaj uradnega sestanka CEFIC sploh potekal nezakoniti sestanek. Edino, kar navaja, je namreč izjava v imenu družbe EKA „zunaj uradnega sestanka“ CEFIC, ki je potekal istega dne.

170 Zato iz prej navedenih ugotovitev izhaja, da se je Komisija v točki 283 obrazložitve izpodbijane odločbe omejila na to, da je domnevala, da udeležba tožeče stranke na nezakonitem sestanku 9. februarja 2000 izhaja iz njene udeležbe na uradnem sestanku CEFIC 9. februarja 2000. Taka domneva se je izkazala za nezadostno, saj je tožeča stranka v svojih pripombah na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah izrecno zanikala udeležbo na nezakonitem sestanku 9. februarja 2000. Poleg tega je treba opozoriti, da nikjer v izpodbijani odločbi Komisija ne trdi, da so se udeleženci uradnih sestankov CEFIC nujno udeležili tudi sestankov kartela zunaj uradnih sestankov. Poleg tega Komisija še v točki 76 obrazložitve izpodbijane odločbe navaja, da so na ravni visokih uradnikov pogovori potekali na mnogostranskih sestankih, pogosto zunaj sestankov delovne skupine za natrijev klorat CEFIC.

171 V navedbah Komisije se to mešanje uradnega sestanka CEFIC 9. februarja 2000 in nezakonitega sestanka, ki je potekal istega dne, ponovi v točki 488 obrazložitve izpodbijane odločbe, v kateri Komisija brez kakršnega koli dokaza v podporo svojemu stališču izključno s sklicevanjem na točko 283 obrazložitve izpodbijane odločbe navaja, da se je kršitev prenehala „ob zadnjem protikonkurenčnem sestanku 9. februarja 2000, na katerem so sodelovale družbe EKA, Arkema France in [tožeča stranka]“, in da je „[tožeča stranka] neposredno sodelovala na sestanku 9. februarja 2000“. Kljub temu je ponovno treba ugotoviti, da glede na to, da Komisija ni na nobeni točki niti trdila niti dokazala, da je udeležba na uradnih sestankih CEFIC pomenila tudi udeležbo na protikonkurenčnih sestankih zunaj teh uradnih, tožeča stranka upravičeno trdi, da

Komisija ni predložila nobenega dokaza, ki bi potrjeval njeno udeležbo na nezakonitem sestanku 9. februarja 2000, ki je bil edini sestanek kartela na ta datum.

172 Nazadnje, iz priloge I k izpodbijani odločbi izrecno izhaja, da tožeča stranka ni navedena med udeleženkami nezakonitega sestanka 9. februarja 2000. Komisija je v svojih vlogah trdila, da je do tega prišlo samo zaradi pisne napake. Vendar iz točke 69 obrazložitve izpodbijane odločbe in iz opombe na strani 114 izpodbijane odločbe izhaja, da priloga I k izpodbijani odločbi vsebuje seznam 72 protikonkurenčnih stikov med udeleženci zadevnega omejevalnega sporazuma. Zato se zadnja vrstica tabele v prilogi I k izpodbijani odločbi neizogibno nanaša na nezakoniti sestanek 9. februarja 2000, ki ga je navedla Komisija, in ne na uradni sestanek CEFIC, ki je potekal istega dne. Torej nič med razlogi izpodbijane odločbe ali elementi spisa ne omogoča potrditi, da je tožeča stranka, kakor trdi Komisija, bila udeležena na tem sestanku kartela, niti ugotoviti, da je dejstvo, da tožeča stranka v prilogi I k izpodbijani odločbi ni navedena kot udeleženka nezakonitega sestanka 9. februarja 2000, posledica pisne napake.

173 Iz vseh zgoraj navedenih ugotovitev izhaja, da Komisija brez kakršnega koli dokaza, ki bi ga predložila v zvezi s to zadevo, napačno sklepa, da se je sodelovanje tožeče stranke pri zadevni kršitvi končalo 9. februarja 2000. Zato je treba kot utemeljeno sprejeti trditev tožeče stranke, da Komisija ni dokazala njene udeležbe na nezakonitem sestanku 9. februarja 2000. Tako tudi ni mogla zabeležiti tega datuma kot dne, ko se je prenehalo obdobje udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

174 Na drugem mestu, prvič, v zvezi z rokopisnimi dokazi iz časa kršitve iz vseh zgoraj navedenih ugotovitev izhaja, da gre na eni strani povsod za omembe, ki izhajajo iz zabeležk S. (FC). Na drugi strani, izmed 19 omemb, ki izhajajo iz zabeležk S. (FC) ter ki so bile najprej navedene v predhodni fazi upravnega postopka in v zvezi z obdobjem trajanja kršitve, je Komisija v krogu indicev, s katerimi naj bi bili podani dokazi

o udeležbi tožeče stranke pri zadevni kršitvi, v kontradiktorni fazi upravnega postopka izrecno navedla samo tri omembe, ki izhajajo iz zabeležk S. (FC) in ki so navedene v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, in četrto omembo, ki se nanaša na nezakoniti sestanek 28. januarja 1998. V zvezi s 15 drugimi omembami tožeče stranke v zabeležkah S. (FC) je treba ugotoviti, da so bile zaradi neobstoja dokazne vrednosti izpuščene iz omenjenega kroga indicev v točki 352 obrazložitve izpodbijane odločbe.

175 Drugič, v zvezi z izjavami konkurentk tožeče stranke, ki so bile vključene v krog indicev, ki jih je predložila Komisija – ker naj bi omogočale dokazati udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi – iz dokazov Komisije, navedenih zgoraj v točkah 117 in 120, izhaja, da gre v obdobju trajanja kršitve, ki ga Komisija očita tožeči stranki, za izjave družb EKA in FC, ne pa za izjave vseh drugih podjetij. Zato je treba ugotoviti, da Komisija pri ugotavljanju udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi niti v predhodni fazi niti na koncu kontradiktorne faze upravnega postopka ni vključila izjav družbe Arkema France, kot so navedene v točki 6 zgoraj in priložene v prilogi A3 k tožbi.

176 Tretjič, Komisija je navedla priznanje tožeče stranke o njeni udeležbi na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998. Pri določanju razsežnosti te udeležbe se je Komisija opirala na zabeležke S. (FC) v zvezi s tem sestankom in na izjave družb FC in EKA.

177 Glede na sklepe, navedene v točkah od 163 do 176 zgoraj, je treba najprej presoditi dokazno vrednost dokazov, ki jih je predložila Komisija, in nato presoditi, ali ti dokazi zadostujejo za to, da se dokaže udeležba tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

Dokazna vrednost dokazov, uporabljenih proti tožeči stranki

– Pisni dokazi iz časa kršitve o neposredni udeležbi tožeče stranke pri zadevni kršitvi

178 Najprej je treba preučiti dokazno vrednost zabeležk S. (FC), ki se nanašajo na nezakoniti sestanek 28. januarja 1998, hkrati pa preučiti tudi dokazno vrednost priznanja tožeče stranke o udeležbi na omenjenem sestanku (glej točke od 216 do 218 spodaj).

179 V zvezi s tremi omembami tožeče stranke, ki izhajajo iz zabeležk S. (FC) in ki so navedene v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, je treba na prvem mestu ugotoviti, da so bile – glede na stališča obeh strank v njunih vlogah kot tudi v njunih odgovorih na vprašanja Splošnega sodišča v pisni obliki in med razpravo – zabeležke S. (FC), kot so v tipkani obliki v spisu Komisije, pretipkane in prevedene iz finščine v angleščino iz ročno napisanih zabeležk v finščini, ki jih je pripravil S. (FC) ob vsakem od dogodkov, ki so v njih opisani in zabeleženi. V zvezi s tem in ne glede na nekatere formalne ali terminološke prilagoditve je treba za določene dele, na katere je Splošno sodišče opozorilo Komisijo med razpravo, ugotoviti, da ker so zabeležke, ki so v spisu, zvest prevod in prepis izvirnih ročno napisanih zabeležk S. (FC), ki jih je S. (FC) napisal

v času dogodkov, je treba njihovo v angleščino prevedeno različico šteti kot pisni dokaz iz časa kršitve. Zato te tri omembe iz zabeležk S. (FC), kot so navedene v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, pomenijo take dokaze.

180 Natančneje, prvič, glede zabeležk S. (FC) v zvezi s telefonskim pogovorom s S. (EKA) 16. decembra 1996 naj bi S. (FC) trdil, da se je pogovarjal s tožečo stranko. V delu besedila, ki ga navaja Komisija v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, in sicer v pretipkani različici zabeležk S. (FC), je glede tega stika 16. decembra 1996 navedeno: „[ZAUPNO]“. V tem delu točke 349 obrazložitve, ki se nanaša na ta stik, je prav tako omenjena točka 130 obrazložitve izpodbijane odločbe. V tej Komisija navaja, da meni, da ta dokaz dokazuje udeležbo tožeče stranke pri omejevalnem sporazumu, ker potrjuje, da je bila v nezakonitem stiku s konkurentom.

181 Drugič, glede zabeležk S. (FC) v zvezi s telefonskim pogovorom s S. (EKA) 4. decembra 1998 naj bi zadnji trdil, da se je družba Arkema France pogovarjala s tožečo stranko. V delu besedila, ki ga navaja Komisija v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, in sicer v pretipkani različici zabeležk S. (FC), je glede tega stika 4. decembra 1998 navedeno: „[ZAUPNO]“. V tem delu točke 349 obrazložitve, ki se nanaša na ta stik, je prav tako omenjena točka 219 obrazložitve izpodbijane odločbe, v kateri je naveden ta isti navedek.

182 Tretjič, glede zabeležk S. (FC) v zvezi s telefonskim pogovorom z L. (Arkema France) 9. decembra 1999 naj bi eden od obeh trdil, da se je pogovarjal s tožečo stranko. V zvezi s tem zadnjim telefonskim pogovorom Komisija v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe trdi, da ni mogla ugotoviti, kateri od obeh sogovornikov naj bi se

pogovarjal s tožečo stranko. Torej, v nasprotju s tem, na kar Komisija namiguje v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, taka nejasnost ni nepomembna. Več posrednih virov informacij povzroči zmanjšanje verodostojnosti dokaza, ki se nanaša na zadevne stike. Zato bi bila stopnja verodostojnosti tega pretipkanega besedila večja, če se je s tožečo stranko dejansko pogovarjal S. (FC), kot pa če je se je z njo pogovarjal L. (Arkema France).

183 Poleg tega – še vedno v zvezi s tem telefonskim pogovorom 9. decembra 1999 – je treba poudariti, da je v delu besedila zabeležk S. (FC), ki se nanaša na to zadevo in ki ga navaja Komisija v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, navedeno: „[ZAUPNO]“. V tem delu točke 349 obrazložitve, ki se nanaša na ta stik, je prav tako omenjena točka 258 obrazložitve izpodbijane odločbe. V tej Komisija trdi, da sta se v tem pogovoru sogovornika pogovarjala o potrebi po novem splošnem sporazumu med konkurenti. Poleg zgoraj omenjenega dela besedila, kot ga je navedla Komisija v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, je očitno, da je v zabeležkah S. (FC), kot so zapisani v točki 258 obrazložitve izpodbijane odločbe, navedeno:

„[ZAUPNO]“.

184 Na drugem mestu je treba spomniti, kot izhaja iz točke 350 obrazložitve izpodbijane odločbe, da naj bi tri omembe tožeče stranke, ki izhajajo iz zabeležk S. (FC), navedene v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, po mnenju Komisije jasno potrjevale obstoj neposrednih telefonskih stikov s tožečo stranko in naj bi prav tako jasno potrjevale, da je ta neposredno sodelovala v splošnih sporazumih o cenah. Poleg tega iz vlog Komisije in iz njenih odgovorov na vprašanja Splošnega sodišča v okviru obravnave izhaja, na eni strani, da naj bi imeli ti trije dokazni elementi še posebej visoko dokazno vrednost in naj bi torej bili temeljni dokazi proti tožeči stranki za dokaz

njene udeležbe v enotni in trajajoči kršitvi evropskih razsežnosti, ki jo preganja Komisija, na drugi strani, da naj tožeča stranka ne bi izpodbijala teh izjav in, na koncu, da naj bi ti dokazi iz časa kršitve še posebej močno obtoževali tožečo stranko, hkrati pa niso edini dokazi, ki jih je zbrala Komisija. Tožeča stranka pa, nasprotno, izpodbija dokazno vrednost teh dokazov iz časa kršitve v zvezi z njeno domnevno udeležbo pri zadevni kršitvi.

185 V zvezi s tem je treba, prvič, poudariti, da v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, tožeča stranka v svojem odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah (glej še posebej točko 76 odgovora na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah) izpodbija dokazno vrednost zabeležk S. (FC), še posebej tistega dela, ki se nanaša na telefonski pogovor 16. decembra 1996.

186 Drugič, na splošno je treba ugotoviti, da so v nasprotju s trditvami Komisije te tri omembe tožeče stranke v zabeležkah S. (FC), kot so navedene v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, posredni dokazi domnevne udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

187 V teh treh omembah v okviru telefonskih pogovorov med S. (FC) in S. (EKA) (pogovora 16. decembra 1996 in 4. decembra 1998) ali med S. (FC) in L. (Arkema France) (pogovor 9. decembra 1999) je naveden bodisi pogovor med S. (FC) in tožečo stranko (glej zabeležke S. (FC) o pogovorih 16. decembra 1996 in 9. decembra 1999, ker naj bi glede na dvom Komisije v tej zadevi ta pogovor potekal med S. (FC) in tožečo stranko) bodisi pogovor med družbo Arkema France in tožečo stranko (glej zabeležke S. (FC) o pogovoru 4. decembra 1998).

188 Zato se, kot trdi tožeča stranka, te tri omembe, ki so navedene v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe in ki izhajajo iz zabeležk S. (FC), zgolj posredno nanašajo na domnevni pogovor med tožečo stranko in enim od njenih konkurentov, ki se je zgodil pred pogovorom, na katerega se neposredno nanašajo te omembe. V teh okoliščinah je dokazna vrednost teh dokazov oslabljena, saj sami po sebi neposredno ne dokazujejo udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi. Da bi bile te zabeležke lahko neposreden dokaz o tej udeležbi pri kršitvi, bi morala Komisija tak dokaz pridobiti neposredno od tožeče stranke (na primer med preiskavo njenih prostorov, ki pa v tem primeru ni bila izvedena) ali, v skrajnem primeru, v obliki rokopisa iz časa kršitve (kot so ročno napisane zabeležke S. (FC)), v katerem bi bila navedena vsebina pogovora med avtorjem teh zabeležk in med tožečo stranko. Torej, v obravnavanem primeru nobena od treh omemb, ki izhajajo iz zabeležk S. (FC) in ki jih Komisija navaja v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, ne pomeni takega neposrednega dokaza o udeležbi tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

189 Zato te tri omembe tožeče stranke, ki izhajajo iz zabeležk S. (FC) in ki so navedene v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, sicer so dokaz iz časa kršitve in se nanašajo na dogodke, ki bi lahko določili to kršitev, vendar je treba vseeno ugotoviti, da na noben način ne gre za omembe iz tistega časa, ki bi se neposredno nanašale na tožečo stranko. V teh razmerah je treba ne glede na to, da se te tri omembe nanašajo na dogodke iz časa kršitve, za ugotovitev njihove dokazne vrednosti preveriti, ali so zadostno potrjene z drugimi dokazi.

190 Tretjič, v zvezi z domnevnimi pogovori med S. (FC) in tožečo stranko – kot so navedeni v zabeležkah S. (FC) – o telefonskih pogovorih 16. decembra 1996 ali 9. decembra 1999 in ker je mogoče še enkrat ob upoštevanju dvomov Komisije glede te zadeve

presoditi, da je ta zadnji telefonski pogovor potekal med S. (FC) in tožečo stranko, je nenavadno, da S. (FC) v zabeležkah ni navedel vsebine tega pogovora.

191 Zato, kot izhaja iz dokumentov v spisu in še posebej iz dela zabeležk S. (FC), je imel avtor teh zabeležk očitno navado, da je v svojih zabeležkah popisal stike (ali telefonske ali na sestankih) s konkurenti družbe FC. To je potrdila tudi Komisija v zadnjem stavku točke 351 obrazložitve izpodbijane odločbe, kjer navaja, da „[so] zabeležke [S. (FC)] zapisniki ali povzetki sestankov in telefonskih pogovorov, v katerih je bil sam udeležen“. Kljub temu pa je treba ugotoviti, da v omenjenih zabeležkah nikjer ni zapisnika ali povzetka kakršnega koli neposrednega telefonskega pogovora med S. (FC) in tožečo stranko.

192 Četrtič, treba je ugotoviti, da iz prepisa zaslišanja S. (FC), ki ga je opravila Komisija, izhaja, da ob tej priložnosti ni navedel in torej ni potrdil teh dveh pogovorov s tožečo stranko, ki sta navedena v njegovih zabeležkah v zvezi s pogovori 16. decembra 1996 in 9. decembra 1999. Prav tako Splošno sodišče ugotavlja, da Komisija niti ni ocenila, da je treba med tem istim zaslišanjem S. (FC) vprašati za pojasnilo, zakaj v njegovih zabeležkah ni povzetka njegovih domnevnih telefonskih pogovorov s tožečo stranko, zakaj ni navedena vsebina teh pogovorov in kaj naj bi pomenile tri omembe tožeče stranke, ki izhajajo iz njegovih zabeležk in ki so navedene v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe.

193 Na tretjem mestu je treba glede na vse navedeno zgoraj v točkah od 184 do 192 presoditi, kakšna je dokazna vrednost, ki jo ima vsaka od treh omemb, navedenih v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe.

194 Prvič, v zvezi z zabeležkami S. (FC), ki se nanašajo na telefonski pogovor 16. decembra 1996, je res mogoče priznati, da je podatek v teh zabeležkah, kot ga Komisija podaja med dokazi v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, in sicer „[ZAUPNO]“, lahko dokaz *prima facie* o obstoju neposrednih stikov med članicami kartela in tožečo stranko.

195 Kljub temu, kot je bilo navedeno v splošni presoji zgoraj v točkah od 186 do 192, je treba ugotoviti, da ne obstajajo zabeležke S. (FC), ki bi se neposredno nanašale na njegov domnevni pogovor s tožečo stranko, ki je omenjen v njegovih zabeležkah o telefonskem pogovoru 16. decembra 1996. Poleg tega prepis njegovega zaslišanja ne vsebuje niti informacij v zvezi s telefonskim pogovorom 16. decembra 1996 niti informacij o domnevnem predhodnem pogovoru s tožečo stranko. Dalje, v točki 130 obrazložitve izpodbijane odločbe, ki se nanaša na omenjeni telefonski pogovor, Komisija ne podaja nobenega drugega dokaza, ki bi lahko zabeležkam S. (FC) dodelil zadostno dokazno vrednost v zvezi s to zadevo. Tako je treba ugotoviti, da iz izjav družbe EKA ne izhaja noben dokaz, ki bi lahko potrdil vsebino telefonskega pogovora 16. decembra 1996, kot je navedena v teh zabeležkah S. (FC).

196 Torej je treba ugotoviti, da ob neobstoju kakršnega koli dodatnega dokaza, ki bi potrdil besedilo zabeležk S. (FC) v zvezi s telefonskim pogovorom 16. decembra 1996, v katerem naj bi bilo omenjeno ime tožeče stranke, vendar tožeča stranka v njem ni bila neposredno udeležena, ta omemba tožeče stranke v omenjenih zabeležkah ni dovolj zanesljiv dokaz o njeni udeležbi pri zadevni kršitvi.

197 Drugič, v zvezi z zabeležkami S. (FC), ki se nanašajo na telefonski pogovor 4. decembra 1998 med S. (FC) in S. (EKA), je ne glede na nejasnost pojmov, ki jih uporablja Komisija pri navajanju domnevnega pogovora med družbo Arkema France in tožečo stranko, mogoče ugotoviti, da je podatek v teh zabeležkah, kot ga Komisija podaja

med dokazi v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, in sicer „[ZAUPNO]“, lahko dokaz *prima facie* o obstoju neposrednih stikov med članicami kartela in tožečo stranko.

198 Vseeno je treba najprej poudariti, da te zabeležke ne vsebujejo zapisov o pogovoru med enim od sogovornikov tega telefonskega pogovora 4. decembra 1998 in med tožečo stranko, ampak je v njih naveden pogovor med tretjo osebo, družbo Arkema France, in med tožečo stranko. Dalje je treba ugotoviti, da iz prepisa zaslišanja S. (FC), ki ga je navedla Komisija, ne izhaja noben podatek, ki bi bolje pojasni vsebino tega pogovora 4. decembra 1998, kot je navedena v teh zabeležkah. Poleg tega je treba poudariti, da v točki 219 obrazložitve izpodbijane odločbe, ki se nanaša na ta telefonski pogovor, Komisija ne navaja nobenega drugega dokaza, ki bi lahko zabeležkam S. (FC) dodelil zadostno dokazno vrednost v zvezi s to zadevo. Zato je treba ponovno ugotoviti, da iz izjav družbe EKA ne izhaja noben dokaz, ki bi lahko potrdil vsebino telefonskega pogovora 4. decembra 1998, kot je naveden v teh zabeležkah S. (FC). Na koncu je treba presoditi, da iz izjav družbe Arkema France (L. (Arkema France)), ki jih je podala, ko jo je 24. septembra 2004 zaslišala Komisija, ne izhaja nobeno dejstvo, s katerim bi bilo mogoče potrditi vsebino telefonskega pogovora 4. decembra 1998, kot je navedena v zabeležkah S. (FC), torej ki bi podprlo trditev, da naj bi družba Arkema France govorila s tožečo stranko. Ta zadnja ugotovitev sicer ni presenetljiva, saj, kot trdi tudi tožeča stranka, iz prepisa tega istega zaslišanja družbe Arkema France izhaja, da je ta označila tožečo stranko kot članico omejevalnega sporazuma samo v prvem obdobju, ki je trajalo od oktobra 1994 do sredine leta 1998, ne pa tudi v času drugega obdobja, ki je trajalo od sredine leta 1998 do maja 2000.

199 Torej je treba ugotoviti, da ob neobstoju kakršnega koli dodatnega dokaza, ki bi potrdil besedilo zabeležk S. (FC) v zvezi s telefonskim pogovorom 4. decembra 1998, ta omemba tožeče stranke v omenjenih zabeležkah ni dovolj zanesljiv dokaz o njeni udeležbi pri zadevni kršitvi.

200 Tretjič, v zvezi z zabeležkami S. (FC), ki se nanašajo na telefonski pogovor 9. decembra 1999 med S. (FC) in L. (Arkema France), je ponovno mogoče ugotoviti, da je podatek v teh zabeležkah, kot ga Komisija podaja med dokazi v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, in sicer „[ZAUPNO]“, lahko dokaz *prima facie* o obstoju neposrednih stikov med članicami kartela in tožečo stranko.

201 Vendar je treba, na eni strani, ob domnevi, da je bil S. (FC) tisti, ki je govoril s tožečo stranko, kot je bilo že navedeno v splošnih ugotovitvah, predstavljenih zgoraj v točkah od 186 do 192, ugotoviti, da ne obstajajo zabeležke S. (FC), ki bi se neposredno nanašale na njegov domnevni pogovor s tožečo stranko, ki je omenjen v njegovih zabeležkah. Poleg tega prepis njegovega zaslišanja ne vsebuje nobenih informacij v zvezi s tem domnevnim telefonskim pogovorom s tožečo stranko. Nadalje, v točki 258 obrazložitve izpodbijane odločbe, ki se nanaša na omenjeni telefonski pogovor, Komisija ne podaja nobenega drugega dokaza, ki bi lahko zabeležkam S. (FC) dodelil zadostno dokazno vrednost v zvezi s telefonskim pogovorom 9. decembra 1999. Na koncu, enako kot pri telefonskem pogovoru 4. decembra 1998 iz izjav družbe Arkema France (L. (Arkema France)), podanih 24. septembra 2004, ko jo je zaslišala Komisija, ne izhaja noben dokaz, ki bi lahko Splošnemu sodišču razjasnil stališče o zabeležkah, ki jih naredil S. (FC) med telefonskim pogovorom 9. decembra 1999.

202 Na drugi strani, tudi ob domnevi, da je bil L. (Arkema France) tisti, ki je govoril s tožečo stranko, bi bilo treba ugotoviti, da obstaja neskladnost med vsebino tega pogovora, kot ga je zapisal S. (FC) v svojih zabeležkah, in med izjavami L. (Arkema France), podanimi v času zaslišanja 24. septembra 2004. Ne samo, da iz izjav družbe Arkema France v okviru tega zaslišanja ne izhaja, da bi imela kakršen koli kontakt s tožečo stranko, ampak iz njih tudi in ponovno, tako kot trdi tožeča stranka, izhaja, da je družba Arkema France označila tožečo stranko kot članico omejevalnega sporazuma

samo v prvem obdobju, ki je trajalo od oktobra 1994 do sredine leta 1998, ne pa tudi v času drugega obdobja, ki je trajalo od sredine leta 1998 do maja 2000.

203 Torej je treba ugotoviti, da ob neobstoju kakršnega koli dodatnega dokaza, ki bi potrdil besedilo zabeležk S. (FC) v zvezi s telefonskim pogovorom 9. decembra 1999, ta omemba tožeče stranke v omenjenih zabeležkah ni dovolj zanesljiv dokaz o njeni udeležbi pri zadevni kršitvi.

204 Glede na splošne ugotovitve, predstavljene zgoraj v točkah od 178 do 203, ob neobstoju kakršnega koli dodatnega dokaza, ki bi potrdil vsebino treh omemb tožeče stranke, ki izhajajo iz zabeležk S. (FC) in ki so navedene v točki 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, je treba ugotoviti, da ti trije dokazi, ki jih je podala Komisija, niso dovolj zanesljivi, da bi lahko kot taki bili dokaz o kršitvi, ki jo je zagrešila tožeča stranka.

– Izjave družb FC in EKA

205 Kar zadeva presojo dokazne vrednosti izjav konkurentov tožeče stranke, kot je bilo izpostavljeno v točki 175 zgoraj, se ta nanaša zgolj na izjave družb EKA in FC.

206 Na prvem mestu, treba je presoditi argument, ki ga je predložila tožeča stranka, s katerim je želela izpodbijati verodostojnost izjav konkurentov, katerih namen je bil koristiti obvestilo o ugodni obravnavi. V zvezi s tem je dovolj spomniti, da glede na sodno prakso, opisano v točkah od 100 do 106 zgoraj, nobena določba niti splošno pravno načelo Unije Komisiji v postopkih proti podjetjem ne prepoveduje sklicevanja

na izjave drugih obtoženih podjetij, čeprav so te izjave podjetja Komisiji predložila kot del svojih prošenj za uporabo obvestil o ugodni obravnavi, da bi dosegla imuniteto ali pa zmanjšanje glob. Vendar iz istega izhaja, da izjave podjetja, obtoženega sodelovanja pri omejevalnem sporazumu, katere točnost izpodbija več drugih obtoženih podjetij, ne moremo obravnavati kot zadosten dokaz o obstoju kršitve, ki naj bi jo zagrešila zadnja podjetja, ne da bi jo podkrepili z drugimi dokazi, pri čemer je lahko potrebna stopnja potrditve nižja zaradi verodostojnosti zadevnih izjav. Tak pogoj za potrditev izjave nekega podjetja je prav tako treba spoštovati, če omenjeno izjavo izpodbija drugo obtoženo podjetje. Vendar v tem primeru ni dvoma, da tožeča stranka izpodbija točnost izjav družb EKA in FC.

207 Na drugem mestu, presoditi je torej treba verodostojnost izjav družb EKA in FC.

208 Prvič, kar zadeva izjave družbe EKA, je te izjave Komisija obravnavala v sklopu 4.3., njihov predmet pa sta sestanek v Turkuju 14. oktobra 1997 in nezakoniti sestanek 28. januarja 1998.

209 Izjave družbe EKA glede sestanka v Turkuju, ko sta se 14. oktobra 1997 sestali družbi FC in EKA, so navedene v točki 162 obrazložitve izpodbijane odločbe v sklopu 4.3. V tem delu izjav družbe EKA, ki je povzet v točki 162 obrazložitve, je navedeno, da je družba FC stalno povečevala dobavne količine v Španijo in na Portugalsko in da je zato obstajalo tveganje, da se bodo španski proizvajalci obrnili na Francijo. Družba EKA naj bi nato izjavila: „[ZAUPNO]“.

210 V točkah 163 in 164 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija navaja zabeležke S. (FC) in W. (EKA). Vendar je treba poudariti, da so v omenjenih zabeležkah sicer omenjene skrbi družb Arkema France in EKA glede možnosti na španskem trgu, vendar se v njih, niti posredno niti neposredno, ne pojavi ime tožeče stranke.

211 Nazadnje, Komisija v svojem sklepu v točki 165 obrazložitve izpodbijane odločbe glede sestanka v Turkuju 14. oktobra 1997 ugotavlja naslednje:

„Lotili smo se vprašanja nespoštovanja tržnih deležev na Portugalskem, v Španiji in v Franciji s strani [družbe FC]. Družbi EKA in [FC] sta se tudi dogovorili o povišanju cen v omenjenih državah ob upoštevanju podpore drugih konkurentov."

212 Te zadnje razlage, ki jo je Komisija sprejela pri izjavah družbe EKA, navedenih v točki 162 obrazložitve izpodbijane odločbe, ni mogoče sprejeti. V bistvu se osredotoča samo na tisti del izjave, ki govori o tem, kako sta se družbi EKA in FC dogovorili, da bosta spremljali odzive svojih konkurentov, če se odločita povišati cene. Vendar je glede na dokumente v spisu in v nasprotju s presojo Komisije v točki 165 obrazložitve izpodbijane odločbe mogoče sklepati zgolj, da je bilo treba pridobiti podporo konkurentov, med njimi tožeče stranke, da bi bilo mogoče zatem dvigniti cene. Sicer pa, kot je bilo omenjeno že malo prej, čeprav zabeležke S. (FC) in W. (EKA), ločeno navedene v točkah 163 in 164 obrazložitve izpodbijane odločbe, sicer pričajo o trenju na španskem in portugalskem trgu in o povezanem tveganju za negativne posledice na francoskem trgu, pa v omenjenih zabeležkah nikjer ni omenjen noben vpliv tožeče stranke niti niso potrjene izjave družbe EKA glede obstoja sporazuma o povišanju cen, ki bi ga omogočala podpora konkurentov, kot je tožeča stranka.

213 Nazadnje, glede na stališče tožeče stranke v nobenem primeru ni mogoče izključiti, da bi eno od teh podjetij, ki se ravna po pravilih obnašanja igralcev na konkurenčnem trgu, ob izgubi tržnega deleža, ki jo je povzročil prihod konkurenta na domače trge, nato poskušalo najti stranke na sosednjem trgu. Zato je, v nasprotju z mnenjem Komisije, pod temi pogoji treba upoštevati, da si, če ni še kakšnih drugih ustreznih dokazov, samo dejstva, da sta družbi FC in EKA med sestankom v Turkuju 14. oktobra 1997 lahko poročali o tveganju negativnih posledic za francoske trge, ki ga prinašajo povečane količine, ki jih je družba FC dobavila španskemu trgu, ne moremo razlagati kot dokaz, da je konkurent, kot je tožeča stranka, bil udeležen pri kršitvi člena 81 ES. Ker ni drugih dokazov, ki bi podprli to izjavo družbe EKA, je treba šteti, da tožeča stranka povsem upravičeno izpodbija verodostojnost te izjave.

214 Izjave družbe EKA o nezakonitem sestanku 28. januarja 1998 je Komisija obravnavala v sklopu 4.3 izpodbijane odločbe. Natančneje, Komisija v točki 182 obrazložitve izpodbijane odločbe navaja, da so „družbi EKA in FC ter tožeča stranka v svojih izjavah navedle, da so se tega sestanka udeležili [S. (EKA), L. (Arkema France), A. (Aragonesas) in S. (FC)]." Iz tega izhaja, kot je bilo omenjeno že zgoraj, da ker je tretja vrsta dokaza, ki ga ima Komisija, zgolj priznanje tožeče stranke, da je sodelovala na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998, potem je treba omejiti presojo verodostojnosti izjav družbe EKA na predmet omenjenega sestanka in jo nato analizirati v okviru presoje dokazne vrednosti tega priznanja.

215 Drugič, Komisija je v sklopu 4.3 obravnavala izjave FC zgolj ob upoštevanju nezakonitega sestanka 28. januarja 1998. Natančneje, Komisija je prav tako v točki 182 obrazložitve izpodbijane odločbe izjavila, da „so družbi EKA in FC ter [tožeča stranka] v svojih izjavah navedle, da so se tega sestanka udeležili [S. (EKA), L. (Arkema France), A. (Aragonesas) in S. (FC)]". Zato je iz istih razlogov kot tistih, ki so navedeni zgoraj

v točki 214 in zadevajo izjave družbe EKA glede nezakonitega sestanka 28. januarja 1998, treba omejiti presojo verodostojnosti izjav družbe FC na predmet omenjenega sestanka, da bi jo nato obravnavali v okviru presoje dokazne vrednosti tega priznanja.

– Priznanje tožeče stranke glede njene udeležbe na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998

216 Tožeča stranka ne zanika udeležbe na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998. Nasprotno, poudarja, kot je to razvidno iz zabeležk S. (FC), da je bila ta udeležba delna in da taka udeležba na enem samem od 72 protikonkurenčnih stikov, ki so navedeni v prilogi I k izpodbijani odločbi, ni zadosten dokaz za njeno sodelovanje pri zadevni kršitvi.

217 Treba je spomniti, da kar zadeva priznanje tožeče stranke glede njene udeležbe na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998, sodna praksa določa, da če podjetje med upravnim postopkom pred Komisijo izrecno ali implicitno prizna dejstva ali pravne elemente, lahko to pomeni dodatni dokaz med presojo utemeljenosti pravnega sredstva (sodba Sodišča z dne 1. julija 2010 v zadevi Knauf Gips proti Komisiji, C-407/08 P, ZOdl., str. I-6375, točka 90).

218 Tako je za upoštevanje takega priznanja kot verodostojnega dokaza v fazi presoje utemeljenosti pravnega sredstva treba preveriti, ali vsebina tega priznanja dopolnjuje druge dokaze, ki jih navaja Komisija v zvezi z nezakonitim sestankom 28. januarja 1998.

219 Najprej, kar zadeva sodelovanje tožeče stranke na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998, je povsem jasno, da je tožeča stranka med upravnim postopkom pred Komisijo izrecno priznala udeležbo.

220 Dalje je treba poudariti, da je – v nasprotju s prvotnimi pisnimi trditvami Komisije in kot je ta izrecno priznala v svojih stališčih z dne 3. septembra 2010 o poročilu za obravnavo – udeležba tožeče stranke na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998 prvo tako sodelovanje tožeče stranke na sestanku zadevnega omejevalnega sporazuma. Poleg tega je treba poudariti, da ta ugotovitev izrecno izhaja iz izjav družbe FC, kot so navedene v spisu Komisije. Iz omenjenih izjav je namreč razvidno, da je bil nezakoniti sestanek kartela 28. januarja 1998 primerljiv s predhodnimi sestanki, „s to razliko, da je vključeval tudi [tožečo stranko]."

221 Drugič, iz točk od 182 do 186 obrazložitve izpodbijane odločbe izhaja, da se je Komisija, ob tem da je vedela, da je tožeča stranka izrecno priznala svojo udeležbo na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998, še posebej sklicevala na druge dokaze, ki so omogočali ugotovitev, da je prišlo do te udeležbe. Tako se je po eni strani vračala na zabeležke S. (FC), ki se nanašajo na omenjeni sestanek in so objavljeni na straneh 1159 in 1160 spisa Komisije, po drugi strani pa na izjave družbe EKA.

222 Glede omenjenih strani spisa, ki vsebujeta zabeležke S. (FC), Splošno sodišče ugotavlja, da je tožeča stranka, ko so ji med obravnavo postavili vprašanje o tej zadevi, odgovorila, da ni več prepričana, ali se zabeležke, navedene na omenjenih straneh spisa, dejansko nanašajo prav na nezakoniti sestanek 28. januarja 1998, če pa se, potem je bil to sestanek, na katerem A. (Aragonesas) ni sodeloval.

223 V zvezi s tem Splošno sodišče najprej ugotavlja, da iz točke 24 odgovora tožeče stranke na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah jasno izhaja, da je ta v narekovajih navajala dele besedila, povzete po zabeležkah S. (FC), natančneje tiste iz pododstavkov od 14 do 22 in od 24 do 32 omenjenih zabeležk. Poleg tega v točki 24 odgovora na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah tožeča stranka izrecno priznava, da točka 163 omenjenega obvestila povzema tisto vsebino zabeležk S. (FC), ki se nanaša na nezakoniti sestanek 28. januarja 1998. Nazadnje pa Splošno sodišče ugotavlja, da tožeča stranka v točki 25 odgovora na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah podaja pripombe glede vsebine zabeležk, navedenih v točki 163 omenjenega obvestila, vendar nikjer ne izpodbija tega, da se omenjene zabeležke navezujejo na izmenjave, do katerih je prišlo med nezakonitim sestankom 28. januarja 1998, in sicer ob prisotnosti A. (Aragonesas).

224 Drugič, Splošno sodišče ugotavlja, da iz drugega uvodnega odstavka zabeležk S. (FC), ki se nanašajo na nezakoniti sestanek 28. januarja 1998, ki je naveden na vrhu strani 1159, izhaja, da sta se za sodelovanje tožeče stranke na tem sestanku dogovorila S. (FC) in L. (Arkema France).

225 Tretjič, iz zabeležk S. (FC), ki si jih je ta pripravil med nezakonitim sestankom 28. januarja 1998 in kot so objavljeni na straneh 1159 in 1160 spisa Komisije, izhaja, da se ime tožeče stranke v besednih izmenjavah, ki so potekale med sodelujočimi na tem nezakonitem sestanku, pojavlja – česar tožeča stranka ni izpodbijala ne v pisni obliki ne med zaslišanji – tako implicitno v okrajšanih oblikah, in sicer „Arag.“ oziroma „Ara“, kot tudi posredno prek imena njenega zastopnika, A. (Aragonesas).

226 Iz tega izhaja, da je treba najprej upoštevati, da se zabeležke S. (FC), ki so objavljene na straneh 1159 in 1160 spisa Komisije, nanašajo – v nasprotju s tem, kar zdaj trdi tožeča stranka – na nezakoniti sestanek 28. januarja 1998, ki se ga je tožeča stranka, kot je sama priznala, udeležila. Tako so omenjene zabeležke nastale sočasno z dogodkom, ki se ga je tožeča stranka neposredno udeležila.

227 Dalje, priznanje tožeče stranke glede njene udeležbe na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998, ki v smislu sodne prakse, omenjene v točki 217 zgoraj, dopolnjuje zabeležke S. (FC) in izjave družb EKA in FC glede udeležbe tožeče stranke na omenjenem sestanku (glej točki 214 in 215 zgoraj), je skupaj z omenjenimi zabeležkami in izjavami dovolj zanesljiv dokaz, da je z njim upravičeno mogoče nasprotovati tožeči stranki.

Natančnost in usklajenost kroga indicev, ki jih je uporabila Komisija, da bi dokazala sodelovanje tožeče stranke pri zadevni kršitvi

228 Ob upoštevanju sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točkah 95 in 96 zgoraj, pa tudi zgornjih ugotovitev glede dokazov, ki jih je zbrala Komisija, in glede dokazne vrednosti posamičnega dokaza, je zdaj treba celovito presoditi, ali krog indicev, na katerega se sklicuje Komisija in s katerimi dokazuje sodelovanje tožeče stranke pri zadevni kršitvi, odgovarja zahtevam glede natančnosti in usklajenosti, ki dajejo podlago za popolnoma utemeljeno prepričanje, da je tožeča stranka sodelovala pri zadevni kršitvi.

229 Na prvem mestu Splošno sodišče ugotavlja, da glede nezakonitega sestanka 28. januarja 1998, torej sestanka, ki se ga je tožeča stranka udeležila, kar je tudi sama priznala, iz zabeležk S. (FC) in iz izjav družb FC in EKA izhaja, da so si ob tej priložnosti sodelujoči na tem sestanku izmenjali občutljive informacije glede svojega delovanja na celotnem območju EGP in se pogajali o svojih tržnih deležih in prodajnih cenah.

230 V zvezi s tem so, kot je to pravilno ugotovila Komisija v točkah od 183 do 186 obrazložitve izpodbijane odločbe, sodelujoči najprej poglobljeno preučili trge natrijevega klorata v Španiji, Franciji in na Portugalskem in hkrati obravnavali tudi svoje položaje na belgijskem trgu.

231 Najprej, kar zadeva omenjene trge iz pododstavkov od 9 do 32 zabeležk S. (FC) izhaja, da so si sodelujoči izmenjali podatke glede svojih proizvodnih količin, svojih prodajnih cen in tržnih deležev, predvsem za leti 1996 in 1997. Tožeča stranka res oporeka znesku, ki jo zadeva in ki je zapisan v pododstavkih 14 in 19 zabeležk S. (FC) o nezakonitem sestanku 28. januarja 1998. Vendar je treba ugotoviti, da po eni strani tožeča stranka priznava udeležbo na omenjenem sestanku, po drugi strani pa tudi ne oporeka predmetu pogovorov, ki so zapisani v pododstavkih od 9 do 28 omenjenih zabeležk; prav tako ne oporeka temu, da je sodelovala pri izmenjavah, opisanih v pododstavkih 14 in 19 omenjenih zabeležk, temveč zgolj podatkom, ki so v zabeležkah in ki se nanašajo nanjo, in nazadnje, ne oporeka ničemur drugemu kot „[ZAUPNO]“ iz alinee 21 in „[ZAUPNO]“ iz alinee 22.

232 Dalje, kot to izhaja iz zabeležk S. (FC) o nezakonitem sestanku 28. januarja 1998, izjav tožeče stranke in izjav družbe EKA iz leta 2003, so sodelujoča podjetja, predvsem pa tožeča stranka, prav tako začela pogajanja o medsebojni porazdelitvi tržnih deležev oziroma celo o določitvi cen. O tem priča pododstavek 23 zabeležk S. (FC) o nezakonitem sestanku 28. januarja 1998, kjer je navedeno, da je glede španskega trga [ZAUPNO]. Prav tako iz pododstavkov 29 in 30 omenjenih zabeležk S. izhaja, da je tokrat glede francoskega trga [ZAUPNO].

233 Zato iz teh zabeležk izhaja, kot je bilo to potrjeno v izjavah družb FC in EKA, da je bil cilj nezakonitega sestanka 28. januarja 1998 protikonkurenčen in da so pogajanja

zadevala več trgov na območju EGP. Zato tožeča stranka poslej, kar zadeva njeno bistveno sodelovanje pri omenjenem sestanku, še zlasti v povezavi z izražanjem njenih zahtev glede količin na španskem in francoskem trgu in potrditvijo o ohranitvi cen na francoskem trgu, ne more trditi, da ni vedela oziroma ni mogla ugotoviti, da je bil cilj sestanka protikonkurenčne narave. Nazadnje, ugotoviti je treba, da je bil po eni strani namen tožeče stranke ob udeležbi na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998 očitno sodelovati v pogovorih, po drugi strani pa z ničemer ni mogoče dokazati, da bi se tožeča stranka javno distancirala od protikonkurenčnega cilja omenjenega sestanka.

234 Drugič, tožeča stranka zgornjih ugotovitev ne more ovreči s trditvijo, da naj bi bila njena udeležba na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998 zgolj delna. V odgovorih na vprašanja glede njene udeležbe ter delne oziroma polnopravne narave te udeležbe, ki jih je med zaslišanjem postavilo Splošno sodišče, tožeči stranki ni uspelo dokazati niti tega, da je bil cilj njene udeležbe drugačen od ciljev ostalih udeleženk omenjenega sestanka, niti tega, da se je javno distancirala od vsebine tega sestanka, priskrbela pa ni, končno, nikakršnega dokaza, ki bi z določeno stopnjo gotovosti omogočal ugotoviti, da je, kot to trdi sama, bila pri tem sestanku udeležena le delno.

235 Vendar je šla tožeča stranka kar zadeva njeno domnevno delno udeležbo na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998 še dlje, saj je po eni strani vztrajala pri povsem neuradni naravi in kratkemu trajanju tega sestanka, po drugi strani pa se je sklicevala na pogoje iz drugega uvodnega odstavka, zabeleženega na vrhu strani 1159 spisa, nazadnje pa je na obravnavi še trdila, da je A. (Aragonesas), ki jo je na tem sestanku predstavljal, moral predčasno zapustiti sestanek, da bi lahko odšel v Madrid.

236 Kar zadeva neformalno naravo nezakonitega sestanka 28. januarja 1998, zadostuje opozoriti na tisto, kar izhaja iz ugotovitev, predstavljenih v točkah od 230 do 233 zgoraj, in sicer da je bil cilj tega sestanka – ne glede na njegovo obliko – protikonkurenčen, tožeča stranka pa enostavno ni mogla spregledati niti navedenega predmeta niti geografske razsežnosti zadevne kršitve.

237 Glede vsebine drugega uvodnega odstavka je treba na začetku poudariti, da kot je to med obravnavo priznala tudi Komisija, omenjenega odstavka ni bilo v izvirnih, ročno napisanih zabeležkah S. (FC), temveč ga je ta dodal, ko je omenjene zabeležke prepisal v angleščino. Dalje, iz omenjenih zabeležk jasno izhaja, da je S. v tem drugem uvodnem odstavku poročal o telefonskem pogovoru med S. (FC) in L. (Arkema France) 14. januarja 1998.

238 Iz omenjenega odstavka, pa tudi iz zabeležk S. (FC), ki jih je zapisal med telefonskim pogovorom 14. januarja 1998 in ki so navedene na strani 1147 dokumentacije Komisije, je res razvidno, da sta S. (FC) in L. (Arkema France) tedaj omenjala udeležbo tožeče stranke na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998 ter načrtovala, da bo ta udeležba omejena na razprave glede španskega, francoskega in portugalskega trga. Vendar je treba ugotoviti, da niti na podlagi zabeležk S. (FC) niti na podlagi izjav družbe EKA ni mogoče sklepati, da je bila udeležba tožeče stranke dejansko delna.

239 Kar zadeva trditve tožeče stranke, podane kot odgovor na vprašanja, ki jih je med obravnavo postavilo Splošno sodišče, in po katerih naj bi A. (Aragonesas) zelo kmalu zapustil nezakoniti sestanek 28. januarja 1998, ker naj bi se mu mudilo na letalo za Madrid, teh ni mogoče upoštevati kot dokaz delne udeležbe tožeče stranke na omenjenem sestanku. Iz pisnih odgovorov tožeče stranke na vprašanja Komisije glede nezakonitega sestanka 28. januarja 1998, zlasti tistih, ki so zapisana na straneh 12856 in 12857 spisa Komisije (glej prilogo E.1), je mogoče ugotoviti, kot je med obravnavo

izpostavila tudi Komisija in česar tožeča stranka tedaj ni izpodbijala, da je tožeča stranka izrecno izjavila, da je na podlagi izpiska bančne kartice A. (Aragonesas) mogoče sklepati, da je omenjena oseba 28. januarja 1998 prespala v hotelu Sheraton v Bruslju, poleg tega pa je iz označb ob istem izpisku mogoče razbrati, prvič, da je bil razlog odhoda v Bruselj udeležba na uradnem sestanku CEFIC v prav tem hotelu in, drugič, da se je A. (Aragonesas) udeležil še enega sestanka ob robu tega uradnega dogodka, ki je potekal na isti dan kot uradni sestanek. Iz tega izhaja, da tožeča stranka neupravičeno trdi, da je A. (Aragonesas) zapustil zadnji sestanek, da bi šel na letalo in se zvečer vrnil v Madrid.

240 Nazadnje, tožeča stranka v svojih odgovorih na vprašanja, ki ji jih je postavilo Splošno sodišče, prav tako ne more trditi, da iz pododstavka 40 zabeležk S. (FC) glede nezakonitega sestanka 28. januarja 1998 izhaja, da A. (Aragonesas) ni bilo na sestanku. V omenjenem pododstavku je namreč navedeno: „[ZAUPNO]“. Če je v omenjenem pododstavku omenjenih zabeležk namreč ocena sposobnosti tožeče stranke, ki jo je podala tretja oseba, potem je vendarle treba ugotoviti, da iz teh zabeležk ni mogoče sklepati, da je A. (Aragonesas) tedaj zapustil sestanek, to pa še posebej zato, ker edini element, ki ga navaja tožeča stranka v prid domnevne delne udeležbe, dejansko očitno manjka, kot je bilo ugotovljeno v točki 239 zgoraj.

241 Iz tega izhaja, da je treba trditev tožeče stranke, da je bila njena udeležba na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998 zgolj delna, zavrniti kot neutemeljeno.

242 Tretjič, glede na to, da je bila tožeča stranka vseskozi prisotna na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998, je treba ugotoviti, da ker so sodelujoči na omenjenem sestanku ob tej priložnosti in glede na svojo prisotnost na zadevnih trgih izmenjali informacije, ne samo o svoji dejavnosti zunaj EGP (glej alinee od 1 do 7 in od 33 do 38 zabeležk S. (FC) glede nezakonitega sestanka 28. januarja 1998), temveč tudi na več trgih znotraj EGP, in sicer v Belgiji, Španiji, Franciji in na Portugalskem (glej alinee od 9 do 32

zabeležk S. (FC) glede nezakonitega sestanka 28. januarja 1998), pa tudi na Finskem, Švedskem, v Združenem kraljestvu in na Norveškem (glej alinee 26 in od 42 do 48 zabeležk S. (FC) glede nezakonitega sestanka 28. januarja 1998), tožeča stranka torej ni mogla spregledati, kot je poudarila Komisija zlasti v točki 347 obrazložitve izpodbijane odločbe, da omejevalni sporazum, v katerem je udeležena, zajema velik del EGP.

243 Prvič, iz zgornjih ugotovitev izhaja, da je Komisija na podlagi dokazov, ki jih je zbrala in ki se nanašajo na vsebino razprav med nezakonitim sestankom 28. januarja 1998, v katerih je tožeča stranka sodelovala, in priznanja tožeče stranke glede udeležbe na omenjenem sestanku povsem ustrezno podala dokaz o udeležbi tožeče stranke na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998. Ker je v točki 78 obrazložitve izpodbijane odločbe (glej točko 19 zgoraj), ki ji ni nihče oporekal med upravnim postopkom ali pa pred Splošnim sodiščem, navedeno, da so bili stiki, katerih namen je bil določiti ravnanje članic omejevalnega sporazuma na trgu, ko se je bližalo letno pogajanje in sklepanje pogodb med proizvajalci natrijevega klorata in njihovimi strankami, na splošno vedno pogostejši proti koncu predhodnega leta, nato pa so se nadaljevali v samem začetku zadevnega leta, je treba šteti, da je bil priskrbljeni dokaz o udeležbi tožeče stranke na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998 Komisiji dovolj dober razlog za sklep, da je tožeča stranka skozi vse leto 1998 bila udeležena pri omejevalnem sporazumu.

244 Drugič, kar zadeva druge dokaze, ki sestavljajo krog indicev, in sicer tri omembe tožeče stranke, ki so predmet točke 349 obrazložitve izpodbijane odločbe, in izjave družbe EKA, je mogoče ugotoviti, prvič, kot to izhaja iz točke 78 obrazložitve izpodbijane odločbe, da so stiki med članicami omejevalnega sporazuma na splošno potekali ob koncu vsakega koledarskega leta ali pa v začetku leta, ki je bilo predmet pogovorov, in drugič, da je bil njihov predmet razdelitev zadevnih trgov na letni osnovi. Iz te ugotovitve, ki je tožeča stranka ni izpodbijala, izhaja, da se drugi dokazi, ki so del kroga indicev, nanašajo na točno določene stike z ustreznim časovnim razmikom (in sicer

na eni strani na telefonske pogovore, ki so potekali 16. decembra 1996, 4. decembra 1998 in 9. decembra 1999, na drugi pa na sestanek 14. oktobra 1997), ki so se verjetno nanašali na različna leta zadevne kršitve (in sicer telefonski klici na leta 1997, 1999 in 2000, sestanek 14. oktobra 1997 pa na leto 1998).

245 Iz tega izhaja, poleg dejstva, ki je bilo ugotovljeno v točkah 204, 212 in 213 zgoraj, da drugi dokazi niso dovolj zanesljivi in – ne glede na ugotovitve, navedene v točki 243 zgoraj glede predmeta dokazov, ki se nanašajo na koledarsko leto 1998 – da so omenjeni dokazi preveč razpršeni in razdrobljeni.

246 Zato je ob upoštevanju sodne prakse, omenjene v točkah 96 in 97 zgoraj treba ugotoviti, da krog indicev, ki ga je predložila Komisija, po celoviti presoji ni dovolj natančen in usklajen, predvsem pa ne omogoča razkritja niti istovetnosti niti dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče osnovati trdno prepričanje, pa čeprav po dedukciji, da je tožeča stranka bila soudeležena ves čas trajanja zadevne kršitve, in sicer od 16. decembra 1996 do 9. februarja 2000. Mogoče pa je ugotoviti, da je Komisija priskrbela ustrezen dokaz, da je bila tožeča stranka udeleženka omejevalnega sporazuma celo koledarsko leto 1998.

247 Zato je treba prvi del prvega tožbenega razloga sprejeti kot delno utemeljen, ker je Komisija storila napako, ko je v izpodbijani odločbi sklenila, da je tožeča stranka bila udeležena pri zadevni kršitvi, najprej med 16. decembrom 1996 in 27. januarjem 1998, nato pa še med 1. januarjem 1999 in 9. februarjem 2000. V preostalem je treba prvi del prvega tožbenega razloga zavrniti.

248 Nazadnje, ne da bi bilo treba preučiti utemeljenost argumentov, ki jih je podala tožeča stranka v podporo drugemu dela prvega tožbenega razloga, pri čemer ta sklep izhaja iz pomanjkanja zadostnih dokazov za domnevno udeležbo tožeče stranke pri zadevni kršitvi kot enotni in trajajoči kršitvi, ki se nanaša na celoten EGP, potem ta del nima več predmeta, zato je treba delno sprejeti prvi tožbeni razlog, ki ga je podala tožeča stranka, v delu, v katerem je Komisija sklenila, da je tožeča stranka bila udeležena pri zadevni kršitvi, najprej med 16. decembrom 1996 in 27. januarjem 1998, nato pa še med 1. januarjem 1999 in 9. februarjem 2000. V preostalem, namreč kar zadeva udeležbo pri kršitvi med 28. januarjem 1998 in 31. decembrom 1998, pa je treba omenjeni tožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

249 Torej je treba člen 1(g) izpodbijane odločbe razglasiti za ničnega v delu, v katerem je Komisija, kar zadeva obdobje sodelovanja tožeče stranke pri zadevni kršitvi, potrdila najprej obdobje med 16. decembrom 1996 in 27. januarjem 1998, nato pa še med 1. januarjem 1999 in 9. februarjem 2000.

2. *Drugi tožbeni razlog: napačna uporaba prava in napake pri presoji, ki naj bi jih storila Komisija v fazi izračuna globe, naložene tožeči stranki*

a) Trditve strank

250 Tožeča stranka trdi, da je Komisija v fazi izračuna globe, ki ji jo je naložila, napačno uporabila pravo in storila napake pri presoji. Drugi tožbeni razlog je razdeljen na tri dele, ki se nanašajo najprej na nesorazmernost in diskriminatornost naložene globe, nato na napako pri izračunu trajanja zadevne kršitve in nazadnje na neupoštevanje posebnih olajševalnih okoliščin za tožečo stranko.

251 Najprej, kar zadeva domnevno nesorazmernost in diskriminatornost globe, ki je bila naložena tožeči stranki, ta poudarja, da je Komisija najprej naredila napako pri presoji teže kršitve, ki jo je tožeča stranka zagrešila, saj je upoštevala enako stopnjo teže kršitve kot za vodje naslovnic izpodbijane odločbe. Narava kršitve, ki jo je zagrešila tožeča stranka, pa naj ne bi bila primerljiva s tisto, ki so jo zagrešile druge udeleženke omejevalnega sporazuma. Tako naj Komisija ne bi upoštevala dejstev, da udeležba tožeče stranke pri kršitvi ni trajala, tako kot je to sklenila Komisija, več kot tri leta in pol, da se je kršitev nanašala samo na tri nacionalne in geografske trge EGP, da je bil njen tržni delež samo 5 %, da ni sodelovala pri enotni in trajajoči kršitvi in da je več indicev potrjevalo, da se dejansko ni ravnala po očitanih sporazumih.

252 Drugič, na osnovi istih premislekov kot tistih, ki so navedeni v točki 251 zgoraj, naj Komisija ne bi smela v osnovni znesek svoje globe vključiti vstopne tarife na osnovi točke 25 smernic iz leta 2006 ali pa bi morala vključiti vsaj vstopno tarifo kot je veljala za vse ostale naslovnice izpodbijane odločbe.

253 Tretjič, iz zgoraj omenjenega je mogoče sklepati, da je Komisija s tem, da je tožeči stranki pripisala enako stopnjo teže kršitve in enako vstopno tarifo kot drugim udeleženkam zadevnega omejevalnega sporazuma in na osnovi tega določila osnovni znesek globe, ki jo je naložila vsem udeleženkam, očitno ni upoštevala posebne narave udeležbe tožeče stranke pri kršitvi glede na druge udeleženke. S tem naj bi kršila načelo prepovedi diskriminacije.

254 Dalje, kar zadeva domnevno napako, ki jo je Komisija naredila pri izračunu trajanja zadevne kršitve, tožeča stranka ponovno povzema argumente, ki jih je predstavila o tej temi v okviru prvega tožbenega razloga. Dodaja še, da bi ob predpostavki, da Splošno sodišče razsodi, da je tožeča stranka sodelovala pri zadevnem omejevalnem

sporazumu, bil začetek njenega sodelovanja določen glede na njeno prvo in edino udeležbo na sestanku s konkurenti, in sicer na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998, in da bi konec omenjenega sodelovanja ustrezal decembru 1998.

255 Poleg vsega pa tožeča stranka Komisiji očita, da v skladu z določbami v točki 2 B smernic iz leta 2006 ni upoštevala olajševalnih okoliščin njej v prid, ki bi upravičevale znižanje osnovnega zneska globe, ki ji je bila naložena.

256 Še zlasti naj bi iz več odlomkov dokazov, ki so jih predložila podjetja, ki so prosila za uporabo obvestila o ugodni obravnavi, izhajalo, da se tožeča stranka res ni ravnala po očitanih dogovorih, ki so jih sklenili vodje omejevalnega sporazuma. Poleg tega tožeča stranka opozarja tudi na to, da so ji pripisali določene informacije, ki so jih predstavila omenjena podjetja in ki se nanašajo na cene in količine, kar pa naj ne bi ustrezalo njenemu ravnanju na trgu.

257 Komisija prereka vse trditve tožeče stranke v podporo drugemu tožbenemu razlogu.

b) Presoja Splošnega sodišča

258 Ob upoštevanju ugotovitev, navedenih v točki 247 zgoraj, je treba najprej kot utemeljen sprejeti drugi del tožbenega razloga, saj je Komisija naredila napako pri izračunu trajanja udeležbe tožeče stranke pri kršitvi.

Kršitev načel sorazmernosti in prepovedi diskriminacije v fazi izračuna osnovnega zneska globe

259 Kar zadeva prvi del drugega tožbenega razloga, se tožeča stranka sklicuje na kršitev načel sorazmernosti in prepovedi diskriminacije v fazi določanja osnovnega zneska globe, ki ji je bila naložena, v primerjavi z osnovnimi zneski glob, naloženimi drugim udeleženkam zadevnega omejevalnega sporazuma.

260 Najprej je treba opozoriti, da metodologija, opisana v točkah od 9 do 11 smernic, ki jo uporablja Komisija za izračun glob, sestoji iz dveh faz. Najprej Komisija določi osnovni znesek za vsako podjetje ali podjetniško združenje. V drugi fazi lahko ta znesek zviša ali zniža, ta prilagoditev pa je odvisna od obteževalnih ali olajševalnih okoliščin, ki so značilne za vsako od vpletenih podjetij.

261 Natančneje, iz prve faze metode za določanje glob, zlasti iz točk od 13 do 25 smernic iz leta 2006, izhaja, da je osnovni znesek globe v sorazmerju z vrednostjo prodaje blaga ali storitev, ki jo je doseglo podjetje v zadnjem letu svoje udeležbe pri kršitvi, ki je v neposredni ali posredni povezavi s kršitvijo, v zadevnem geografskem sektorju znotraj ozemlja EGP in je določen glede na težo kršitve ter pomnožen s številom let trajanja kršitve. Omenjeni delež vrednosti prodaje, ki odraža stopnjo teže kršitve, se lahko na splošno določi na ravni, ki lahko doseže do 30 %, ob upoštevanju dejavnikov, kot so narava kršitve, skupni tržni delež vseh vpletenih strani, geografski obseg kršitve in dejanska izvršitev oziroma neizvršitev kršitve. V točki 23 smernic iz leta 2006 je določeno, da se horizontalni sporazumi o določitvi cen, razdelitvi trga in omejitvi proizvodnje, ki so na splošno tajni, štejejo zaradi svoje narave same med najtežje kršitve konkurence, tako da je delež prodaje iz tega naslova na splošno blizu 30 %. Nazadnje, na podlagi določb točke 25 smernic iz leta 2006 – neodvisno od trajanja udeležbe podjetja pri kršitvi – lahko (ali pa tudi ne) Komisija k osnovnemu znesku prišteje dodatni znesek oziroma t. i. „entry right“ (v nadaljevanju: vstopna tarifa),

ki znaša med vključno 15 % in 25 % vrednosti prodaje. Omenjena tarifa se prišteje v primeru horizontalnih sporazumov o določanju cen, razdelitvi trga in omejitvi proizvodnje, s čimer se želi podjetja odvrniti od udeležbe pri takih sporazumih. Vendar jo lahko Komisija prišteje tudi v drugih primerih kršitev. V skladu z določbami že omenjene točke 25 smernic iz leta 2006 je delež vstopne tarife, pa naj gre za primer horizontalnih sporazumov o določanju cen, razdelitvi trga in omejitvi proizvodnje ali pa za kakšen drug primer, ki bi lahko povzročil pripis vstopne tarife, določen ob upoštevanju določenega števila dejavnikov, med katerimi so tisti, ki so navedeni v točki 22 istih smernic.

262 Točka 24 smernic iz leta 2006 določa:

„Da bi se v celoti upoštevalo trajanje udeležbe vsakega podjetja pri kršitvi, bo znesek, določen glede na vrednost prodaje (glej točke od 20 do 23 zgoraj), pomnožen s številom let udeležbe pri kršitvi. Obdobja, krajša od šestih mesecev, se bodo štela za polovico leta; obdobja, daljša od šestih mesecev in krajša od enega leta, se bodo štela za polno leto."

263 Dalje, tožeča stranka v tem primeru v bistvu na osnovi več lastnosti, ki jo zadevajo, očita Komisiji, da je določila osnovni znesek globe ob upoštevanju enakega koeficienta presoje teže kršitve, to je 19 % (glej točko 521 obrazložitve izpodbijane odločbe),

in ji naložila plačilo enake vstopne tarife po stopnji 19 %, kot je veljala za določanje osnovnega zneska glob, naloženih drugim konkurentom (glej točko 523 obrazložitve izpodbijane odločbe).

264 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da iz izpodbijane odločbe, iz smernic iz leta 2006, katerih načela se uporabljajo v njej, in nazadnje iz sodne prakse izhaja, da če se teža kršitve sprva presoja glede na vidike, ki so lastni tej kršitvi, kot so njena narava, skupni tržni delež vseh zadevnih strank, geografska razširjenost kršitve in dejanska izvršitev ali neizvršitev kršitve, potem se drugič ta presoja prilagodi glede na obteževalne oziroma olajševalne okoliščine, ki so lastne vsakemu podjetju, ki je sodelovalo pri kršitvi (glej v tem smislu sodbe Splošnega sodišča z dne 12. julija 2001 v združenih zadevah Tate & Lyle in drugi proti Komisiji, T-202/98, T-204/98 in T-207/98, Recueil, str. II-2035, točka 109; z dne 19. marca 2003 v zadevi CMA CGM in drugi proti Komisiji, T-213/00, Recueil, str. II-913, točka 401, in z dne 30. septembra 2003 v združenih zadevah Atlantic Container Line in drugi proti Komisiji, T-191/98 in od T-212/98 do T-214/98, Recueil, str. II-3275, točka 1530).

265 Zato je glede na ugotovitve v točkah 261 in 264 zgoraj predmet prve faze metode, po kateri Komisija določa globe, določitev osnovnega zneska globe, naložene vsakemu udeleženemu podjetju, in sicer tako, da prodajno vrednost zadevnih izdelkov ali storitev na geografskem trgu, ki zadeva vsako od njih, pomnoži s prvim količnikom, ki odraža težo kršitve, lahko pa doda še drugi množilni količnik, katerega namen je odvrniti podjetja od ponovnega sodelovanja pri takih nezakonitih ravnanjih. Kot izhaja iz smernic iz leta 2006, se vsak od teh množilnih količnikov določa glede na dejavnike, ki odražajo lastnosti kršitve, obravnavane v celoti, to je da združuje vsa protikonkurenčna dejanja vseh svojih udeležencev.

266 Iz tega izhaja, da v nasprotju s prepričanjem tožeče stranke med določanjem višine omenjenih količnikov posebnih značilnosti, vezanih na kršitev, ki jo je storil vsak

posamezni udeleženec, ni mogoče upoštevati ločeno. Sicer pa to ugotovitev podpira predmet druge faze metode določanja globe, ki je dejansko namenjena prav temu, da upošteva obteževalne ali olajševalne okoliščine, ki na individualen način določajo protikonkurenčno obnašanje vsake posamezne udeleženke pri zadevni kršitvi. Tako je razlaga, ki jo tožeča stranka podaja glede meril za določanje obeh množilnih količnikov, ki so bila uporabljena med prvo fazo metode za določanje glob, očitno napačna, saj bi pripeljala do tega, da bi med obema fazama metode določanja glob upoštevali enake posebne značilnosti vsake od udeleženk.

267 Tako je predmet vseh dejavnikov, naštetih v točki 22 smernic iz leta 2006, katerih namen je hkrati določiti množilni količnik „teže kršitve“ (točka 21 smernic iz leta 2006) in množilni količnik „vstopne tarife“ (točka 25 smernic iz leta 2006), presojanje kršitve v njeni celoti po pravilih o konkurenci Unije.

268 Tako je v tem primeru Komisija, najprej kar zadeva vidik, vezan na naravo kršitve, ki so jo storile vse konkurentke, v točki 512 obrazložitve izpodbijane odločbe navedla, da so konkurentke sklenile sporazume glede razdelitve trgov in določanja cen, taki sporazumi pa pomenijo najtežjo obliko omejitve konkurence. Nato je Komisija, kar zadeva vidik, vezan na tržni delež, ki so si ga skupaj pridobile vse zadevne stranke, v točki 513 obrazložitve izpodbijane odločbe navedla, da se je omenjeni tržni delež znotraj EGP povečal na 90 %. Poleg tega je Komisija glede vidika, povezanega z geografskim obsegom kršitve, v točki 514 izpodbijane odločbe spomnila, da so se posledice kršitve čutile na velikem delu ozemlja EGP. Nazadnje pa je Komisija glede vidika, vezanega na dejansko izvršitev oziroma neizvršitev kršitve, v točki 515 obrazložitve izpodbijane odločbe ugotovila, da četudi niso vedno dosegli predvidenih rezultatov, so se sporazumi splošno gledano udejanjali, in da so udeleženke omejevalnega sporazuma vseskozi spremljale njegovo izvedbo.

269 Poleg tega pa je treba poudariti, da so nekateri parametri izračuna osnovnega zneska globe, ki so se uporabljali že od prve faze metode za določanje glob dalje, tudi upoštevali poseben položaj vsake posamezne udeležene stranke. Gre za dva objektivna parametra, od katerih se eden nanaša na vrednost prodaje blaga ali storitev, ki jo je doseglo podjetje v posredni ali neposredni povezavi s kršitvijo v zadevnem geografskem sektorju znotraj ozemlja EGP, drugi pa na trajanje udeležbe vsakega podjetja v splošni zadevni kršitvi. Kot izhaja tudi iz določb točke 6 smernic iz leta 2006, kombinacija vrednosti prodaje v odnosu do kršitve vsakega zadevnega podjetja in trajanje njegove udeležbe omogoča že od prve faze metode določanja globe prikazati odraz gospodarskega pomena kršitve kot celote in relativno težo vsakega podjetja, udeleženega pri kršitvi.

270 Na tretjem mestu, kar zadeva ugotovitve, navedene v predhodnem besedilu, je treba kot utemeljene sprejeti razloge za pritožbo, ki jih je podala tožeča stranka in ki se nanašajo na to, da Komisija že od prve faze metode določanja globe, ki ji jo je naložila, ni upoštevala več posebnih značilnosti, ki so določale njeno udeležbo pri zadevni kršitvi.

271 Prvič, kar zadeva trajanje udeležbe tožeče stranke pri kršitvi in njeno gospodarsko težo na zadevnem trgu v smislu tržnih deležev in prisotnosti na zgolj treh trgih EGP, je treba ugotoviti, da je Komisija s tem, da je pomnožila prodajno vrednost blaga, ki ga je tožeča stranka prodala v letu 1999 v EGP in na treh nacionalnih trgih EGP, kjer je prodajala natrijev klorat, s trajanjem njene udeležbe pri zadevni kršitvi, ki jo je Komisija ugotovila v izpodbijani odločbi, v skladu z določbami točke 24 smernic iz leta 2006, to je tri leta in pol, že od prve faze metode za določanje glob dalje upoštevala relativno težo tožeče stranke glede tržnih deležev, prisotnosti na ozemlju EGP in trajanja udeležbe pri kršitvi v smislu obravnavanja kršitve kot celote. Ob tem in

na podlagi sklepov iz točke 247 zgoraj pa bo treba v fazi preučitve predloga za spremembo upoštevati napako pri presoji Komisije pri določanju trajanja udeležbe tožeče stranke pri zadevni kršitvi.

272 Zato je treba argument tožeče stranke, da Komisija v prvi fazi metode za določanje globe, ki ji jo je naložila, dejansko ni upoštevala relativne teže tožeče stranke pri kršitvi, obravnavani kot celoti, zavrniti kot neutemeljen.

273 Drugič, kar zadeva očitke tožeče stranke, da naj Komisija v prvi fazi metode za določanje globe ne bi upoštevala dejstva, da je tožeča stranka sodelovala samo v enem protikonkurenčnem stiku od skupno 72 in da ni izvrševala dogovorov, sklenjenih med vodji zadevnega omejevalnega sporazuma, je glede na premisleke, navedene v točki 264 zgoraj, dovolj ugotoviti, da iz določb smernic iz leta 2006 ne izhaja, da bi morala Komisija v tej prvi fazi metode za določanje glob upoštevati vidike, ki so povsem specifični za enega od udeležencev kršitve pravil Evropske unije o konkurenci. Komisija namreč take elemente obravnava šele v drugi fazi omenjene metode, in sicer kot obteževalne ali olajševalne okoliščine, ki so značilne za vsako posamično podjetje, ki je sodelovalo pri kršitvi. Iz tega sledi, da je treba omenjene očitke zavrniti kot neupoštevne.

274 Nazadnje, vsekakor je treba poudariti, da je Komisija v fazi določanja osnovnega zneska vsake od glob uporabljala enake množilne količnike iz naslova teže kršitve in vstopne tarife za vsa podjetja naslovnike izpodbijane odločbe, zato navedba tožeče stranke, da naj bi Komisija domnevno kršila načelo enakega obravnavanja, ni utemeljena.

275 Ob upoštevanju vseh zgornjih premislekov je treba argumente, ki jih je navedla tožeča stranka v podporo prvemu delu drugega tožbenega razloga, ki se nanaša na domnevno kršitev načel sorazmernosti in prepovedi diskriminacije, zavrniti kot deloma neupoštevne, deloma pa kot neutemeljene.

Olajševalne okoliščine

276 Treba je presoditi utemeljenost tretjega dela drugega tožbenega razloga, ki se nanaša na to, da naj Komisija ne bi upoštevala olajševalnih okoliščin v korist tožeče stranke.

277 V zvezi s tem iz sodne prakse izhaja, da je, kadar je več podjetij storilo kršitev, treba za vsako posebej presoditi relativno težo udeležbe pri kršitvi (sodba Sodišča z dne 16. decembra 1975 v združenih zadevah Suiker Unie in drugi proti Komisiji, od 40/73 do 48/73, 50/73, od 54/73 do 56/73, 111/73, 113/73 in 114/73, Recueil, str. 1663, točka 623, in zgoraj v točki 90 navedena sodba Komisija proti Anic Partecipazioni, točka 150), da bi bilo tako mogoče ugotoviti, ali v zvezi s temi podjetji obstajajo obteževalne ali olajševalne okoliščine (sodba Splošnega sodišča z dne 9. julija 2003 v zadevi Cheil Jedang proti Komisiji, T-220/00, Recueil, str. II-2473, točka 165).

278 Ta sklep predstavlja logično posledico načela individualizacije kazni in sankcij, na podlagi katerega je lahko podjetje kaznovano samo za dejanja, ki so mu očitana posamično, to je načela, ki velja v vsakem upravnem postopku in ki ima lahko za posledico sankcije na podlagi pravil Skupnosti o konkurenci (zgoraj v točki 277 navedena sodba Cheil Jedang proti Komisiji, točka 185; glej, kar zadeva določitev globe, sodbo Splošnega sodišča z dne 13. decembra 2001 v združenih zadevah Krupp Thyssen

Stainless in Acciai speciali Terni proti Komisiji, T-45/98 in T-47/98, Recueil, str. II-3757, točka 63).

279 V zvezi s tem je treba upoštevati, da točki 28 in 29 smernic iz leta 2006 določata prilagoditev osnovnega zneska globe glede na določene obteževalne oziroma olajševalne okoliščine, ki so lastne vsakemu zadevnemu podjetju.

280 Natančneje, v točki 29 smernic iz leta 2006 je naveden neizčrpen seznam olajševalnih okoliščin, ki lahko pod nekaterimi pogoji omogočijo znižanje osnovnega zneska globe.

281 Ta seznam med olajševalnimi okoliščinami, ki bi jih bilo mogoče upoštevati, res ne omenja pasivne vloge podjetja. Vendar glede na to, da seznam, naveden v točki 29 smernic iz leta 2006, ni izčrpen, take predpostavke načeloma ni mogoče zavrniti na podlagi okoliščin, ki bi lahko pripeljale do znižanja osnovnega zneska globe.

282 V tem primeru je treba najprej spomniti, da je Komisija upravičeno odločila, da je tožeča stranka sodelovala pri kršitvi med 28. januarjem 1998 in 31. decembrom 1998.

283 Nato se tožeča stranka v povezavi z olajševalnimi okoliščinami, ki bi jih bilo mogoče upoštevati, v bistvu sklicuje na to, da je bila le manjši igralec s pasivno vlogo v soudeležbi pri kršitvi in da v resnici sploh ni izvajala protikonkurenčnih dogovorov, ki so jih sklenili vodje omejevalnega sporazuma.

– Pasivna vloga tožeče stranke

284 Iz sodne prakse izhaja, da pasivna vloga nekega podjetja pri izvedbi kršitve pomeni, da se podjetje drži bolj v ozadju, torej da ne sodeluje aktivno pri oblikovanju protikonkurenčnega sporazuma ali sporazumov (zgoraj v točki 277 navedena sodba Cheil Jedang proti Komisiji, točka 167).

285 Iz sodne prakse pa prav tako izhaja, da je mogoče kot dokaz, ki potrjuje pasivno vlogo podjetja, šteti tudi opazno bolj občasno udeležbo na sestankih v primerjavi z ostalimi člani omejevalnega sporazuma (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 14. maja 1998 v zadevi BPB de Eendracht proti Komisiji, T-311/94, Recueil, str. II-1129, točka 343), kot tudi njegov pozen vstop na trg, ki je bil predmet kršitve, neodvisno od trajanja udeležbe pri njej (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 10. decembra 1985 v združenih zadevah Stichting Sigarettenindustrie in drugi proti Komisiji, od 240/82 do 242/82, 261/82, 262/82, 268/82 in 269/82, Recueil, str. 3831, točka 100), ali pa celo obstoj izrecnih izjav v zvezi s tem, ki so jih podala tretja podjetja, soudeležena pri kršitvi (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 14. maja 1998 v zadevi Weig proti Komisiji, T-317/94, Recueil, str. II-1235, točka 264).

286 Res je treba najprej v zvezi s tem ugotoviti, da je v izpodbijani odločbi navedeno, da je bilo pred in po nezakonitem sestanku 28. januarja 1998 več stikov, ki niso vključevali tožeče stranke in katerih namen je bil uskladitev pogajalskih prizadevanj glede leta 1998, in to glede španskega, portugalskega in francoskega trga.

287 Tako je v točki 172 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija sklenila, da „[…] so konec leta 1997 podjetja EKA, Finnish Chemicals in Atochem ponovno pregledala svoj obseg prodaje in tržne deleže na Portugalskem, v Španiji in v Franciji. […]“. Prav

tako v točkah od 177 do 180 obrazložitve izpodbijane odločbe Komisija na podlagi zabeležk S. (FC) poroča o vsebini štirih telefonskih pogovorov januarja, februarja in marca 1998 med S. (EKA) in S. (FC) oziroma med L. (Arkema France) in S. (FC), med katerimi so se, kot je Komisija ugotovila v točki 181 obrazložitve izpodbijane odločbe, dogovorili „[ZAUPNO]“ in tudi „[ZAUPNO]“.

288 Vendar Komisija upravičeno trdi, da so sodelujoči, med njimi tožeča stranka, med nezakonitim sestankom 28. januarja 1998 izmenjali občutljive podatke in na vsak način poskušali določiti ceno izdelkov ter si med sabo razdeliti tržne deleže na različnih trgih EGP, zato predmet omenjenega sestanka pomeni še posebej resno omejitev konkurence.

289 Iz izpodbijane odločbe in iz listin v spisu Komisije namreč izhaja, da so prav pogovori med nezakonitim sestankom 28. januarja 1998 imeli odločilno vlogo za leto 1998, in sicer v okviru pogajanja med udeleženkami omejevalnega sporazuma, prisotnimi na španskem, portugalskem in francoskem trgu, med katerimi je bila družba Aragonesas, katerega tema sta bili razdelitev njihovega obsega prodaje na omenjenih trgih in njihova cenovna politika na španskem in portugalskem trgu.

290 Sicer pa iz zabeležk S. (FC) izhaja še, da tudi če je bila udeležba tožeče stranke na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998 nov dogodek v smislu njene prve udeležbe na enem od sestankov članic omejevalnega sporazuma, ni zato ta udeležba bila nič manj aktivna, saj je A. (Aragonesas), kot to izhaja iz ugotovitev, predstavljenih v točkah od 230 do 233 zgoraj, zelo opazno sodeloval pri pogovorih, katerih namen je bil skleniti protikonkurenčne sporazume za vsakega od treh trgov (Španija, Portugalska, Francija), njegov prispevek pa gotovo ni bil zanemarljiv, na vsak način pa je bila njegova raven sodelovanja na ravni, primerljivi s tisto drugih udeležencev sestanka. Iz tega je mogoče sklepati, da čeprav tožeča stranka ni neposredno sodelovala pri drugih stikih s članicami omejevalnega sporazuma za leto 1998, je treba ugotoviti, da lastnosti

omenjenega sodelovanja očitno niso take, na podlagi katerih bi bilo mogoče sklepati o kakršni koli pasivni vlogi, kot naj bi jo tedaj imela tožeča stranka.

291 Poleg tega je treba ugotoviti, da niti v listinah v spisu Komisije niti v izpodbijani odločbi ni mogoče najti prav nobene izrecne izjave, ki bi jo podali predstavniki tretjih podjetij, ki so sodelovala pri kršitvi, in ki bi potrjevala pasivno vlogo tožeče stranke znotraj omejevalnega sporazuma leta 1998.

292 Poleg tega, če bi se nameravala tožeča stranka sklicevati na olajševalno okoliščino na osnovi poznega vstopa enega od zadevnih podjetij na trge, ki jih prizadene kršitev, bi bila taka trditev v smislu sodne prakse, navedene v točki 285 zgoraj, v obravnavani zadevi neupoštevna. Čeprav se je namreč, kot je bilo ugotovljeno zgoraj, udeležba tožeče stranke pri kršitvi začela šele 28. januarja 1998, medtem ko se je udeležba drugih naslovnic izpodbijane odločbe začela, kot je navedeno v izpodbijani odločbi, že 21. septembra 1994, pa po drugi strani nikjer v spisu Komisije niti v izpodbijani odločbi ne piše, da bi tožeča stranka tudi pozno vstopila na trg natrijevega klorata. Nasprotno, iz točk od 25 do 33 obrazložitve izpodbijane odločbe izhaja, da je podjetje Aragonesas, ko je bilo ustanovljeno leta 1992, pripadalo sektorju za kemične izdelke skupine Uralita, pod katerega spada tudi natrijev klorat.

293 Prav tako ni mogoče sprejeti sklicevanja družbe Aragonesas na prejšnjo prakso odločanja Komisije. Iz ustaljene sodne prakse namreč izhaja, da ima Komisija diskrecijsko pravico pri določanju zneskov glob, s katerimi želi usmerjati ravnanje podjetij v smeri spoštovanja pravil o konkurenci (sodbe Splošnega sodišča z dne 6. aprila 1995 v zadevi Martinelli proti Komisiji, T-150/89, Recueil, str. II-1165, točka 59; z dne 11. decembra 1996 v zadevi Van Megen Sports proti Komisiji, T-49/95, Recueil, str. II-1799, točka 53, in z dne 21. oktobra 1997 v zadevi Deutsche Bahn proti Komisiji, T-229/94, Recueil, str. II-1689, točka 127). Komisiji dejstvo, da je v preteklosti uporabljala globe na neki določeni ravni za določene vrste kršitev, ne jemlje možnosti te ravni povišati

znotraj meja, določenih v Uredbi št. 1/2003, če je to potrebno za zagotovitev izvajanja konkurenčne politike Skupnosti (sodba Sodišča z dne 7. junija 1983 v združenih zadevah Musique Diffusion française in drugi proti Komisiji, od 100/80 do 103/80, Recueil, str. 1825, točka 109, ter sodbi Splošnega sodišča z dne 10. marca 1992 v zadevi Solvay proti Komisiji, T-12/89, Recueil, str. II-907, točka 309, in z dne 14. maja 1998 v zadevi Europa Carton proti Komisiji, T-304/94, Recueil, str. II-869, točka 89). Učinkovita uporaba pravil Skupnosti o konkurenci, nasprotno, zahteva, da lahko Komisija v vsakem trenutku prilagodi raven kazni glede na potrebe te politike (zgoraj navedena sodba Musique Diffusion française in drugi proti Komisiji, točka 109, in sodba Splošnega sodišča z dne 20. marca 2002 v zadevi LR AF 1998 proti Komisiji, T-23/99, Recueil, str. II-1705, točka 237).

294 Vsekakor je treba spomniti, da je v tem primeru tožeča stranka v nasprotju z drugimi podjetji, ki so po besedah tožeče stranke lahko sodelovala pri omejevalnem sporazumu, izrecno priznala, da se je udeležila nezakonitega sestanka 28. januarja 1998 in ni priskrbela nikakršnega dokaza, da se je distancirala od protikonkurenčnega cilja omenjenega sestanka.

295 Zato je treba zavrniti argument tožeče stranke, da naj bi igrala kot manjši igralec zgolj pasivno vlogo pri omejevalnem sporazumu leta 1998.

– Neizvajanje sporazumov

296 Preveriti je treba, ali so okoliščine, ki jih navaja tožeča stranka, take, da bi lahko pripeljale do sklepa, da v obdobju, v katerem je sodelovala pri sporazumih, ki pomenijo kršitev, to je v obdobju med vključno 28. januarjem 1998 in 31. decembrom 1998, dejansko ni izvajala dogovorov v praksi in se je na trgu obnašala konkurenčno (glej v tem smislu zgoraj v točki 103 navedeno sodbo Cimenteries CBR in drugi proti

Komisiji, točke od 4872 do 4874, in zgoraj v točki 277 navedeno sodno Cheil Jedang proti Komisiji, točka 192).

297 V skladu z ustaljeno sodno prakso dejstvo, da se neko podjetje, ki je sicer dokazano sodelovalo v dogovorih s svojimi konkurenti glede cen, potem na trgu ni obnašalo skladno s temi dogovori s konkurenti, ni nujno element, ki ga je treba upoštevati kot olajševalno okoliščino pri določanju osnovnega zneska globe, ki jo je treba naložiti podjetju. Podjetje, ki kljub dogovorom s konkurenti vodi bolj ali manj neodvisno tržno politiko, lahko samo poskuša izkoristiti omejevalni sporazum v svojo korist (sodba Splošnega sodišča z dne 14. maja 1998 v zadevi Cascades proti Komisiji, T-308/94, Recueil, str. II-925, točka 230, in zgoraj v točki 277 navedena sodba Cheil Jedang proti Komisiji, točka 190).

298 V tem primeru je dovolj poudariti, da elementi, ki jih je navedla tožeča stranka, ne omogočajo sklepa, da je njeno dejansko ravnanje na trgu morda bilo v nasprotju s protikonkurenčnimi učinki ugotovljene kršitve. Še zlasti tožeča stranka v podporo temu očitku navaja, da naj bi iz več odsekov izjav podjetij, ki so zaprosila za ugodno obravnavo, bilo mogoče sklepati, da se tožeča stranka v resnici ni ravnala po dogovorih, sklenjenih med vodji omejevalnega sporazuma.

299 Vendar edini odsek izjav, ki jih navaja tožeča stranka in ki bi lahko pričal o vsebini stika, ki bi lahko imel učinek glede leta 1998, izhaja iz izjav družbe EKA iz leta 2006 in se nanaša na sestanek med družbama EKA in FC v Turkuju 14. oktobra 1997, med katerim naj bi se udeleženki dogovorili „[ZAUPNO]“. Vendar kot je bilo že ugotovljeno v točkah od 209 do 213 zgoraj, po eni strani iz vsebine te izjave izhaja samo, da sta se družbi EKA in FC dogovorili, da bosta opazovali odzive drugih konkurentov v primeru, da bi navedeni družbi povišali cene, po drugi strani pa to, da ni mogoče izključiti,

da bi eno od teh podjetij, ki se ravna po pravilih ravnanja na konkurenčnem trgu, ob izgubi tržnega deleža, ki jo je povzročil prihod konkurenta na domače trge, nato povsem razumljivo poskušalo najti stranke na sosednjih trgih.

300 Poleg tega je treba ugotoviti, da je tožeča stranka v svojih vlogah izrecno navedla, kot je bilo omenjeno že v točki 254 zgoraj, da če bo Splošno sodišče razsodilo, da je sodelovala pri omejevalnem sporazumu, se je lahko njena udeležba začela samo 28. januarja 1998, končala pa decembra 1998. Vendar Splošnemu sodišču ni priskrbela nikakršnega dokaza, s katerim bi bilo mogoče dokazati, da se je v obdobju med vključno 28. januarjem 1998 in 31. decembrom 1998 dejansko odpovedala izvajanju sporazuma v praksi, tako da se je na trgu obnašala konkurenčno. Edini element, ki ga je v ta namen predložila tožeča stranka, se nanaša na obseg prodaje strankam v Franciji, na Portugalskem in v Španiji v letih 1999 in 2000 ter na cene, ki so se uporabljale za različne stranke na Portugalskem in v Španiji v istih letih.

301 Zato je treba argument glede neizvajanja sporazumov v obdobju, v katerem je bila tožeča stranka udeležena pri kršitvi, zavrniti.

302 Iz vseh gornjih premislekov izhaja, da je treba drugi tožbeni razlog delno sprejeti, ker je trajanje kršitve, kar zadeva tožečo stranko, kot ga je ugotovila Komisija pri svojem izračunu globe, naložene tožeči stranki, napačno. V preostalem je treba drugi tožbeni razlog zavrniti.

303 Na koncu, predlogu za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe v delu, v katerem je Komisija v členu 1 ugotovila, da je tožeča stranka pri kršitvi sodelovala tudi med 16. decembrom 1996 in 27. januarjem 1998 ter med 1. januarjem 1999 in 9. februarjem 2000, in v členu 2 določila znesek globe 9.900.000 EUR, je treba deloma ugoditi.

B – *Predlog za spremembo členov 1 in 2 izpodbijane odločbe*

1. *Trditve strank*

304 Tožeča stranka podredno predlaga Splošnemu sodišču, naj, če ne bo ugodilo predlogu za razglasitev ničnosti v celoti, spremeni člena 1 in 2 za občutno znižanje globe, ki ji je bila naložena.

305 Komisija predlogom tožeče stranke nasprotuje.

2. *Presoja Splošnega sodišča*

306 Iz sodne prakse izhaja, da dejstvo, da je preučitev tožbenih razlogov zoper zakonitost odločbe Komisije, s katero je naložena globa zaradi kršenja pravil o konkurenci Unije, pokazalo na nezakonitosti, Splošnega sodišča ne oprošča presoje, ali mora glede na posledice omenjene nezakonitosti in na podlagi svoje neomejene pristojnosti spremeniti izpodbijano odločbo (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 27. septembra 2006 v zadevi Archer Daniels Midland proti Komisiji, T-59/02, ZOdl., str. II-3627, točka 443).

307 Ob upoštevanju nezakonitosti, ugotovljene glede trajanja sodelovanja tožeče stranke pri zadevnem omejevalnem sporazumu, in na podlagi sklepov Splošnega sodišča

v točki 303 zgoraj glede razglasitve delne ničnosti izpodbijane odločbe, to je sklepov, ki jih bo morala v okviru izvrševanja te sodbe upoštevati Komisija, v obravnavanem primeru ni treba ugoditi predlogom tožeče stranke za spremembo izpodbijane odločbe.

308 Zato v obravnavanem primeru ni mogoče izvrševati neomejene pristojnosti Splošnega sodišča in spremeniti člena 2(f) izpodbijane odločbe.

Stroški

309 Splošno sodišče lahko v skladu s členom 87(3) svojega poslovnika razdeli stroške ali odloči, da vsaka stranka nosi lastne stroške, če vsaka stranka uspe samo deloma.

310 V obravnavanem primeru je tožeča stranka dosegla razglasitev delne ničnosti izpodbijane odločbe, kar je podobno razglasitvi, kot jo predlaga v svoji tožbi, zato je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče v znatni meri ugodilo tožbi.

311 Zato je treba glede na okoliščine obravnavanega primera odločiti, da Komisija nosi dve tretjini stroškov tožeče stranke in polovico lastnih stroškov. Tožeča stranka pa nosi tretjino lastnih stroškov in polovico stroškov Komisije.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi senat)

razsodilo:

1. **Člen 1(g) Odločbe Komisije C(2008) 2626 konč. z dne 11. junija 2008 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva COMP/38.695 – natrijev klorat) se razglasi za nično v delu, v katerem je Komisija Evropskih skupnosti ugotovila kršitev s strani Aragonesas Industrias y Energía, SAU v obdobjih med vključno 16. decembrom 1996 in 27. januarjem 1998 ter med 1. januarjem 1999 in 9. februarjem 2000.**

2. **Člen 2(f) Odločbe C(2008) 2626 konč. se razveljavi v delu, v katerem je določen znesek globe 9.900.000 EUR.**

3. **V preostalem se tožba zavrne.**

4. **Aragonesas Industrias y Energía nosi tretjino lastnih stroškov in polovico stroškov Komisije.**

5. Komisija nosi polovico lastnih stroškov in dve tretjini stroškov Aragonesas Industrias y Energía.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 25. oktobra 2011.

Podpisi

Kazalo

Dejansko stanje ..... II - 7593

Postopek in predlogi strank ..... II - 7604

Pravo ..... II - 7605

A – Predlog za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe ..... II - 7605

1. Prvi tožbeni razlog: napačna uporaba prava in napake pri presoji, ker je Komisija potrdila udeležbo tožeče stranke pri kršitvi v obdobju od 16. decembra 1996 do 9. februarja 2000 ..... II - 7606

a) Trditve strank ..... II - 7606

b) Presoja Splošnega sodišča ..... II - 7622

Splošne ugotovitve o dokazih ..... II - 7623

Dokazi o udeležbi tožeče stranke pri zadevni kršitvi, uporabljeni v izpodbijani odločbi ..... II - 7628

– Uvodne ugotovitve ..... II - 7628

– Dokazi, na katere se je Komisija sklicevala v izpodbijani odločbi v predhodni fazi upravnega postopka ..... II - 7632

– Dokazi, na katere se je Komisija izrecno sklicevala v izpodbijani odločbi po koncu kontradiktorne faze upravnega postopka ..... II - 7632

– Obrazložitev točke 352 obrazložitve izpodbijane odločbe .. II - 7634

– Sklep o opredelitvi dokazov proti tožeči stranki v zvezi z njeno domnevno udeležbo pri zadevni kršitvi ..... II - 7645

Dokazna vrednost dokazov, uporabljenih proti tožeči stranki ..... II - 7651

– Pisni dokazi iz časa kršitve o neposredni udeležbi tožeče stranke pri zadevni kršitvi ..... II - 7651

– Izjave družb FC in EKA ..... II - 7660

– Priznanje tožeče stranke glede njene udeležbe na nezakonitem sestanku 28. januarja 1998 ..... II - 7664

Natančnost in usklajenost kroga indicev, ki jih je uporabila Komisija, da bi dokazala sodelovanje tožeče stranke pri zadevni kršitvi ..... II - 7667

2. Drugi tožbeni razlog: napačna uporaba prava in napake pri presoji, ki naj bi jih storila Komisija v fazi izračuna globe, naložene tožeči stranki ..... II - 7674

a) Trditve strank ..... II - 7674

b) Presoja Splošnega sodišča ..... II - 7676

Kršitev načel sorazmernosti in prepovedi diskriminacije v fazi izračuna osnovnega zneska globe ..... II - 7677

Olajševalne okoliščine ..... II - 7683

– Pasivna vloga tožeče stranke ..... II - 7685

– Neizvajanje sporazumov ..... II - 7688

B – Predlog za spremembo členov 1 in 2 izpodbijane odločbe ..... II - 7691

1. Trditve strank ..... II - 7691

2. Presoja Splošnega sodišča ..... II - 7691

Stroški ..... II - 7692